Hayat

No. 94
25 TEMMUZ 1958
100 KURUŞ

Bu sayıda :

Ortadaki tablo
BARBAROS HAYREDDİN

1958 CANNES
CAZ FESTİVALİ'NDEN
ÖZEL FOTOĞRAFLAR

1958 DE

40

APARTMAN

DAiRESi

VE

1 MİLYON

LİRA PARA İKRAMİYESİ

•

YAPI ve KREDİ BANKASI

Hayat

ANITA EKBERG
(Fotoğraf : Colombia)

HAFTALIK MECMUA

25 TEMMUZ 1958

FİATI : 100 KURUŞ

YIL: 3 CİLT: 5 SAYI: 94

SAHİBİ :
ŞEVKET RADO

NEŞRİYAT MÜDÜRÜ :
HİKMET FERİDUN ES

YAZI İŞLERİNİ FİİLEN İDARE EDEN MESUL MÜDÜR :
İBRAHİM ÇAMLI

HAZIRLIYANLAR :
SEMİRAL BİLBAŞAR
FİRUZ AŞKIN
FİKRET ARIT
AYHAN ERER

FOTOĞRAFLAR :
FOTO HAYAT (Hususi Servis) - Sürenkök (Ankara) - Turizm Fotoğraf Aj. (İzmir) Associated Press - United Press - Keystone - T. Haberler Ajansı - Ajans Ekspres.

TELİF HAKLARI :
Neşrettiğimiz bütün yazı ve resimlerin iktibas hakkı mahfuzdur. Mehaz göstermek suretiyle dahi alınamaz. Mecmuamıza gönderilen yazı ve resimler basılsın veya basılmasın iade edilmez.

İDARE YERİ :
Divanyolu, Klodfarer Caddesi No. 7, İstanbul. Tel : 27 34 56

DİZİLDİĞİ YER :
Doğan Kardeş Yayınları Anonim Şirketi Basımevi - İst.

BASILDIĞI YER :
Tifdruk Matbaacılık Sanayii A. Ş. Basımevi - İstanbul.

REKLÂM İÇİN :
Kararname gereğince, Türk Basın Birliği Resmî İlânlar Limited Ortaklığı'ndan verilen ve tekniğimize uygun olarak hazırlanmış her türlü ilân alınır.

ABONE ŞARTLARI :
Yıllık (52 sayı) 50 T. L.
6 aylık (26 sayı) 25 T. L.

HAYAT Mecmuası yabancı memleketlerde Dolar olarak 19 Cent'e ve İngiliz Lirası olarak 1 Shilling 5 Pence'e tekabül eden fiatla satılır. Yıllık abone — âdi posta ücreti dahil — 75 T.L. dir. Abone olmak istiyenler bu meblâğın karşılığı olan Dolar veya İngiliz Lirasını T.C. Merkez Bankası vasıtasiyle adresimize gönderdikleri takdirde mecmualarını muntazaman alabilirler.

Düğün Gününü Bekliyordu

"BENCE bir kıralla nişanlanmış olmaktan ziyade, iki yıl önce Fransa'da tanışıp seviştiğim bir adamla nişanlanmak mühimdir.»

Bu sözleri söylerken, 16. baharını süren genç kızın yüzüne tatlı bir pembelik gelmişti. Genç kız Prenses Fazıla'ydı. Güzelliği dillere destan olan Prenses Hanzade'nin kızı. Hanzade'nin babası, Abdülmecit'in oğlu Ömer Faruk Efendi; anası Vahdettin'in kızı Sabiha hanımdı.

Prenses Hanzade ve kızı Fazıla 16 eylül günü bir basın toplantısı yaptılar. Irak Kıralı Faysal II ile Fazıla aynı günün sabahı nişanlanmışlardı. Bağdat radyosu nişan ile ilgili resmî bir tebliğ yayınlamıştı.

■

1954 yılının bir haziran günü... Bağdat Sarayı'nda muhteşem bir balo veriliyor. Baloyu, Kıral Faysal da şereflendirmiş. Bağdat sosyetesi balonun tadını çıkarırken, Kıralın yanına Irak'ın Türkiye Büyük Elçisinin eşi Bayan El Ravi yaklaşıyor :

— Majeste, diyor, size bir resim takdim edebilir miyim ?...

— Buyurun.

Bayan El Ravi, elindeki albümün içinden bir fotoğraf çıkararak, Kırala uzatıyor. Faysal, fotoğrafı dikkatle inceliyor. Güzel bir kızın resmidir bu !... Kıral soruyor :

— Kim olduğunu biliyor musunuz ?...

— Adı Fazıla'dır Efendim. Meşhur Prenses Hanzade'nin kızı...

— Teşekkür ederim. Fotoğrafı bir hâtıra olarak saklamak istiyorum.

Sonra yanında oturan dayısı Abdüllilah'a fotoğrafı göstererek, kulağına birşeyler fısıldıyor.

Bu balodan bir yıl sonra Faysal «Resmini dadısının elinde gördüğü Kaf Padişahının kızına âşık olan Maçin Prensi gibi» sevgilisini aramak için yollara düşüyor. Ancak, 20. yüzyılda demir âsa, demir çarık değil, tepe tepe düz gitmeğe lüzum yok !... Irak'ın Fransız Büyük Elçisinden gelen bir mesajda Fazıla'nın adresi bildiriliyor. Kıral Faysal bu mesaj üzerine tez yol hazırlığına girişiyor. Fransa'ya gidiyor. İki genç, masallarda olduğu gibi ilk görüşte birbirlerini beğeniyorlar. Bağdat'tan gelen bir Kıral ile bir Prenses Fransa'da «1001 gece masallarından» birkaç gece yaşıyorlar.

■

Kıral Faysal 1957 yılının yaz ortasında İstanbul'a geliyor. O günlerde Bebek açıklarında bir yat demir atmıştır. Hanzade'nin meşhur yatı «Rakkase»... Kıral Faysal günlerce gözden ırak, dedikodudan uzak bulunmak kaygusu içinde Prenses Fazıla'yla buluştu. Gezdiler, tozdular, eğlendiler, su kayağı yaptılar. Ama yerin kulağını hesap etmemişlerdi. Bir gün İstanbul sosyetesinin diline düştüler : «Irak Kıralı Faysal ile Fazıla gizli gizli sevişiyorlarmış». Kıral artık duramazdı. 12 eylül perşembe günü Bebek koyunda demirli bulunan yatından motörle sahile geçti. Yeniköy'deki Abu Bakır yalısına giderek Prens Mehmet Ali'den kızı Fazıla'yı resmen istedi. 14 eylül'de de İstanbul'dan ayrıldı. İki gün sonra, Irak'tan iki saray nazırı ile gelen Başvekil Ali Cevdet, Abu Bakır yalısının kapısını çaldı, nişanı resmen Fazıla'ya bildirdi. Bu arada, Kıral Faysal'ın göndermiş olduğu broş ile zümrüt yüzüğü Prenses'e taktı. 17 eylül gecesi Fazıla ile annesi Hanzade «Rakkase» yatıyla Marsilya'ya hareket ettiler. Genç Prenses, aşkının doğduğu memlekete gidiyordu. Ancak, Fransa'da çok kalmadı. Prens Abdüllilah, müstakbel Irak Kıraliçesini Londra'da Finishing School'a yazdırdı. Okulda bir yıl Kıraliçelik öğretimi görecekti. Faysal, nişanlısını bir defa ziyaret etti. Fazıla da yılbaşında Bağdat'a gitti. Abdüllilah ise çeyiz düzmekteydi...

Artık düğün hazırlıklarına başlanabilirdi. Irak Kıralı Faysal 14 temmuz'da İstanbul'a gelecek, Bağdat Paktı Devlet Reisleri toplantısına katılacaktı. Yazı, Boğaz'da geçirmeyi düşünüyordu. Birkaç gün sonra nişanlısı Fazıla da Londra'dan İstanbul'a hareket edecekti.

14 temmuz günü 10.45 te Kıral Faysal Yeşilköy hava alanında bekleniyordu. Fakat, Kıral'ın geliş saatinden 1.5 saat önce alana bir Irak uçağı indi. Uçağın pilotu çok heyecanlıydı. Irak Büyük Elçisi El Ravi ile acele görüşmek istiyordu. Gizli bir mesaj getirmişti. Mesajı okurken El Ravi sararmıştı. Haber kötüydü. Irak'ta darbe-i hükümet olmuştu, Kıral gelemiyecekti.

■

Londra'da bir okulun dinlenme odasında genç bir kız B.B.C. Radyosunu dinliyordu. Spiker, Irak'ta bir hükümet darbesi yapıldığını, Irak Kıralı Faysal'ın âkıbetinin meçhul olduğunu söylüyordu. Genç kızın kulakları hiçbir şey duymuyordu artık. Oysa o, bu günü istekle, heyecanla beklemişti. Ancak, «beklenen gün», «beklenmiyen bir haber» le gelmişti. Yine ümidini kesmemişti... «Onu öldürmezler» diye düşünüyordu. İkinci Dünya Savaşı'nın başından bu yana kaç kıralık devrilmişti. Kıraller öldürülmemişti ama... Faysal, bir Kıral değildi onun için. Üç yıl önce tanışıp sevistiği bir erkekti. Ancak, «ihtilâl fermanı» «aşk fermanı»nı dinlemezdi ki... B.B.C. adyosunun aynı spikeri biraz sonra şu haberi verdi : «Faysal'ın ihtilâl günü öldürüldüğü anlaşılmıştır». Radyo başındaki genç kızın gözleri doldu. Gözlerinden inci gibi iki damla yaş parmağındaki zümrüt nişan yüzüğünün üzerine düştü ! Belki, bir millet «Kıral öldü, yaşasın Kıral» diye avunabilirdi. Ama o bunu yapamazdı. Çünkü genç kız, düğün gününü bekliyen Fazıla idi.

HÜR DÜNYANIN CEVABI

Irak ihtilâli karşısında Batı'nın cevabı kesindi. Amerika, Lübnan'daki Batı taraftarı rejimi desteklemek maksadı ile Beyrut'a asker çıkarırken, Türkiye, İran ve Pakistan Bağdat Paktı'nın devamını ilân ediyordu. İki gün sonra İngiltere, Ürdün hükümetini muhtemel bir tecavüzden korumak için Amman'a paraşütçü birlikleri indirdi.

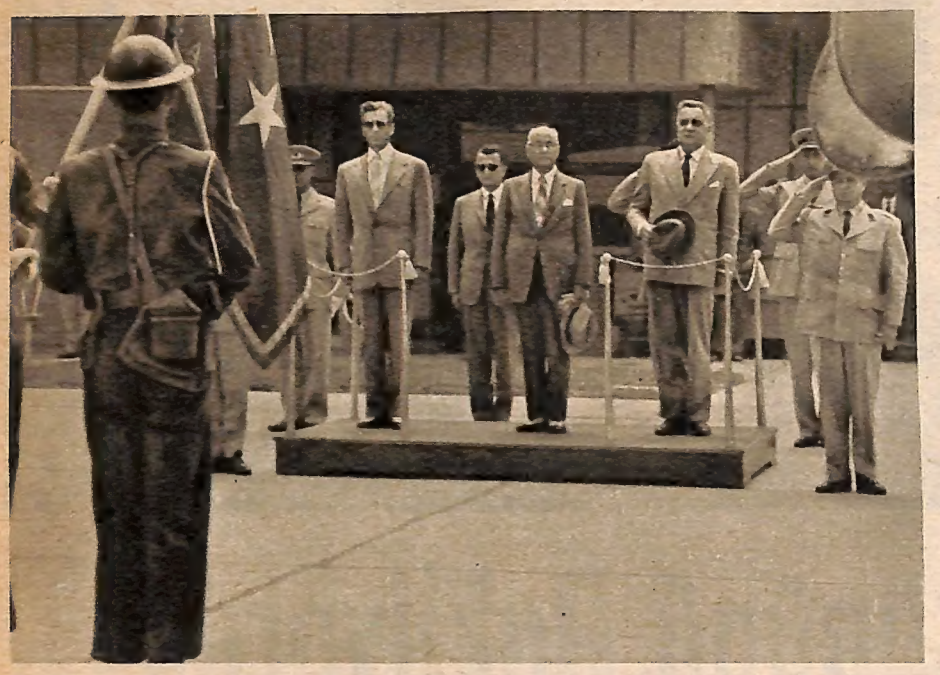

ÜÇ MÜTTEFİK — Bağdat Paktı'nın Müslüman Devlet Başkanları Konferansı, Irak'tan gelen korkunç haber üzerine, Ankara'da bir «Üçlü Konferans» şeklinde yapılarak Paktın mukadderatı görüşüldü. Resimler, 3 müttefik devlet başkanını Esenboğa hava alanında veda merasimi esnasında ve Bağdat ihtilâlinden birkaç saat sonra İstanbul'da beklenirken uçağına çekilen telsiz üzerine yolunu değiştirerek program harici Ankara'ya inen İran Şahı'nın karşılanışını gösteriyor.

İSTANBUL'DA — Ankara'dan sonra görüşmeler İstanbul'a intikal etti. Bu toplantılardan sonra yayınlanan müşterek tebliğde, Bağdat Paktı'nın aynı kuvvette ve tam bir anlaşma içinde devam edeceği bildirildi.

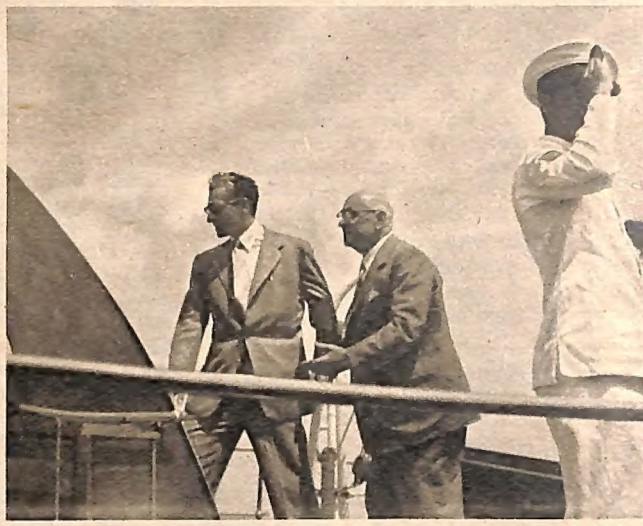

HUSUSİ TEMASLAR — Florya Köşkü'nde devam eden resmî görüşmeler dışında mümtaz misafirlerimiz hususi temaslar için de vakit ayırabildiler. Yanda, Pakistan Devlet Başkanı İskender Mirza, misafir edildiği Küçüksu Kasrı'ndan çıkarken, yukarıda da İran Şahı Boğaziçi'nde bir gezinti yapmak üzere Bayar'la Umur motoruna binerken görülmektedir.

Amerikalılar Lübnan'da —

Irak olaylarından bir gün sonra Amerikalılar Lübnan'a beş bin kişilik bir deniz piyade tugayı çıkardılar. Resim, Beyrut civarındaki kumsala çıkan birliğin az sonra şehir sokaklarında ilerlemesini gösteriyor. İstanbul görüşmelerinde Amerikalıların bu hareketi çok müsait karşılandı.

HÜR DÜNYANIN CEVABI

Irak ihtilâli karşısında Batı'nın cevabı kesindi. Amerika, Lübnan'daki Batı taraftarı rejimi desteklemek maksadı ile Beyrut'a asker çıkarırken, Türkiye, İran ve Pakistan Bağdat Paktı'nın devamını ilân ediyordu. İki gün sonra İngiltere, Ürdün hükümetini muhtemel bir tecavüzden korumak için Amman'a paraşütçü birlikleri indirdi.

ÜÇ MÜTTEFİK — Bağdat Paktı'nın Müslüman Devlet Başkanları Konferansı, Irak'tan gelen korkunç haber üzerine, Ankara'da bir «Üçlü Konferans» şeklinde yapılarak Paktın mukadderatı görüşüldü. Resimler, 3 müttefik devlet başkanını Esenboğa hava alanında veda merasimi esnasında ve Bağdat ihtilâlinden birkaç saat sonra İstanbul'da beklenirken uçağına çekilen telsiz üzerine yolunu değiştirerek program harici Ankara'ya inen İran Şahı'nın karşılanışını gösteriyor.

İSTANBUL'DA — Ankara'dan sonra görüşmeler İstanbul'a intikal etti. Bu toplantılardan sonra yayınlanan müşterek tebliğde, Bağdat Paktı'nın aynı kuvvette ve tam bir anlaşma içinde devam edeceği bildirildi.

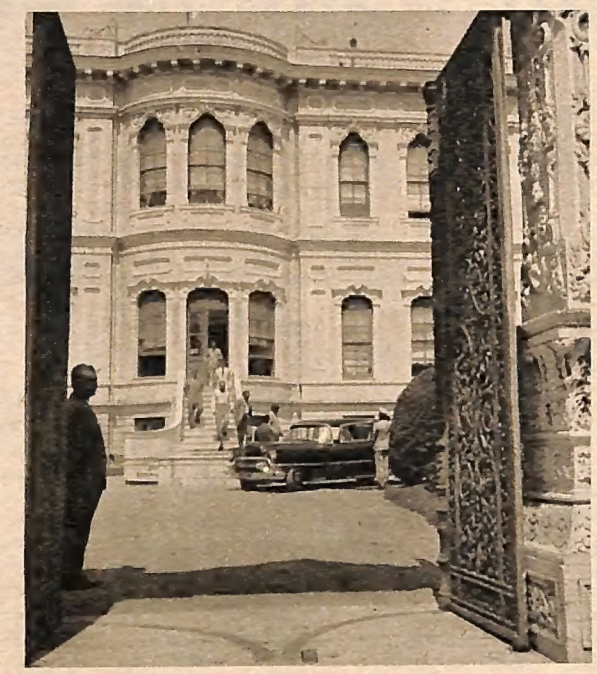

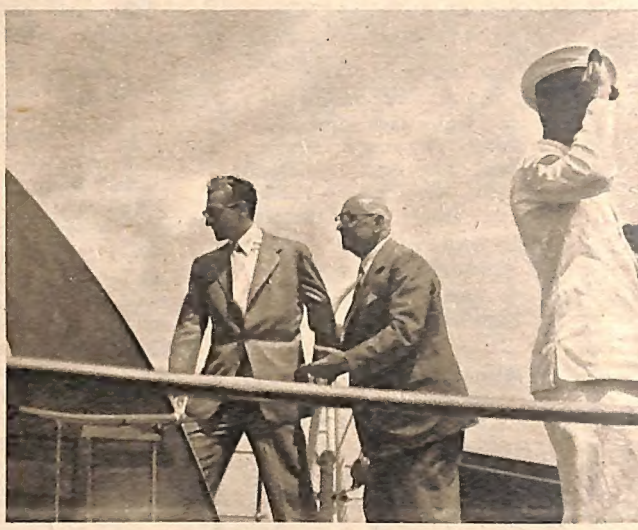

HUSUSİ TEMASLAR — Florya Köşkü'nde devam eden resmi görüşmeler dışında mümtaz misafirlerimiz hususi temaslar için de vakit ayırabildiler. Yanda, Pakistan Devlet Başkanı İskender Mirza, misafir edildiği Küçüksu Kasrı'ndan çıkarken, yukarıda da İran Şahı Boğaziçi'nde bir gezinti yapmak üzere Bayar'la Umur motoruna binerken görülmektedir.

Amerikalılar Lübnan'da — Irak olaylarından bir gün sonra Amerikalılar Lübnan'a beş bin kişilik bir deniz piyade tugayı çıkardılar. Resim, Beyrut civarındaki kumsala çıkan birliğin az sonra şehir sokaklarında ilerlemesini gösteriyor. İstanbul görüşmelerinde Amerikalıların bu hareketi çok müsait karşılandı.

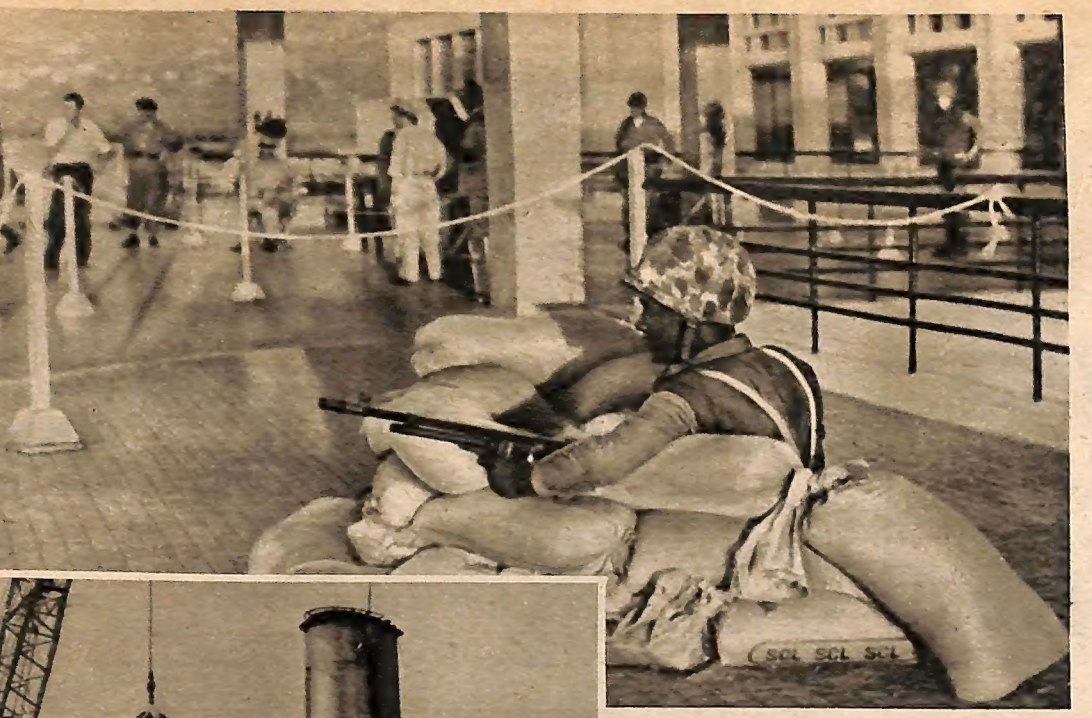

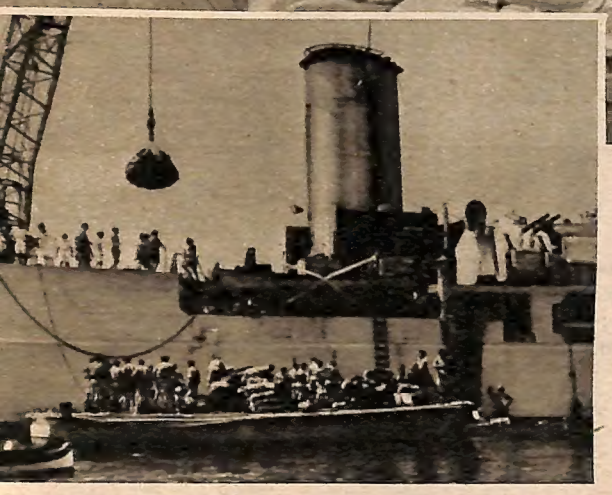

HAVA ALANINDA — Amerikan birlikleri ilk tedbir olarak Beyrut hava alanını kontrol altına aldılar ve meydan muvakkat olarak milletlerarası trafiğe kapatıldı... Resim, kum çuvallarından yapılmış bir barikat arkasında bir deniz piyada erini gösteriyor.

ALTINCI FİLO — Çıkarma, 15 temmuz günü sabaha karşı üçte, Irak'taki hükümet darbesinden 24 saat sonra yapıldı. İlk deniz piyadeleri, sayısız harb gemilerinin himayesinde yedi küçük nakliye gemisinden karaya çıktılar. Bunları diğer birlikler takibetti.

İngilizler Ürdünde — Amerikan Birliklerinin Lübnan'a çıkmalarından iki gün sonra, 16. Paraşütçü Tugayı'na bağlı İngiliz Birlikleri, Irak ihtilâlinin sirayetini önlemek gayesiyle Kıbrıs'tan Ürdün'e sevkedildiler. Resim, Amman alanında çekilmiştir.

22 Gün Kan Renginde Akan

SAKARYA

Hayat Çanakkale tefrikasından sonra, kahramanlık tarihinin bir büyük destanını, Sakarya Zaferini, o günlerin bir gazetecisinin kaleminden ve hiç görülmemiş vesika kıymetinde tarihî resimlerle gelecek haftadan itibaren okuyucularına takdim edecektir. Bu destanlar destanını okurken tüyleriniz ürperecek, içiniz titreyecektir. Çünkü o günlerde:

SAKARYA tamam 22 gün kanla karışık olarak akmıştır. Siz de bu yazıları okurken, Büyük Atatürk'le birlikte, Sakarya kahramanları ile omuz omuza o günleri yeniden yaşıyacaksınız.

Sohbet KÖŞESİ

İNSAN! DAİMA İNSAN!

30 haziran 1958 - Münih

BUNDAN tam yedi yıl evvel, bir ilkbahar ayında yine bu Münih şehrinde idim. 1951 senesiydi. Almanya harbden yeni çıkmıştı ve baştan başa bir harabe halinde idi. Evler, apartmanlar, saraylar, fabrikalar, âbideler, her şey ve her şey yıkılmış. Almanlar, kendilerinin sebep oldukları korkunç bir harbin cezasını en ağır şekilde çekmişlerdi. Milyonlarca insanla beraber, ellerinde bulunan her şeyi de kaybetmişlerdi. Alman milletini 1000 senelik pürüzsüz bir saadet hülyasına kaptırarak harbe sokan naziler ortadan silinmiş, millet kendi başına kalmış, herkes bir taraftan yarasını sarmaya, yıkılmış yuvasının enkazını toplamıya çalışıyor, bir taraftan da çerden çöpten barakalar kurarak kendisine yeniden yaşama imkânları hazırlamıya bakıyordu.

Yedi sene sonra bugün Münih sanki öyle bir faciayı hiç görmemiş gibidir. Aradan geçen kısa zaman zarfında her şeyini yeniden yapmış, sanki İkinci Cihan Harbinde sadece saçı ve sakalı ustura ile kesilmiş gibi o saç ve sakal daha gür çıkmıştı. Yerle bir olan evler, apartmanlar, saraylar, fabrikalar âbideler daha parlak bir şekilde, şehre ara sıra vuran güneşin altında, ihtişamla parıldıyorlardı.

«Alman Mucizesi» adı verilen bu manzara kimin, hangi peygamberin eseriydi? Peygamberler nesli çoktan tükendiğine göre bu mucizeyi bir kişinin dehasına bağlamak gülünç olur. Bu mucize sadece ve sadece çalışan insanın eseridir. Bu şehrin meydanlarını, caddelerini dolduran ve daima işi acele imiş, o işin yarıda kalmasından korktuğu için daima koşar gibi yürüyormuş hissini veren erkek, kadın, adı Hans mı, Rudolf mu, Maria mı, Gisela mı olduğu bilinmiyen yüz binlerce, milyonlarca insanın eseri.

1951 yılında, şimdi elinizdeki «Hayat» mecmuasını basmakta olan tesisler hakkında ilk fikri edinmek için Münih'e gelmiştik. Temas ettiğimiz Almanyanın tanınmış bir matbaacısı niyetimizi öğrendiği zaman: «En güzel mecmuayı basacak makinelerin en âlâsını kurabilirsiniz. Fakat şunu hiç bir zaman aklınızdan çıkarmayınız: Tifdruk, makineyle değil insanla düşer, insanla kalkar!» demişti.

O zaman bizi hayli düşündüren bu sözün mânasını şimdi, yedi sene sonraki mamur ve zengin Münih şehrinde daha iyi anlıyorum. Yalnız tifdruk matbaacılığı değil, her şey ve her şey insanla, kaliteli işçi ile, dürüst idareci, sağlam münevver ve bilhassa çalışkan, iyi niyetli, kendisinden istenenin en azını değil, en çoğunu bütün kalbiyle veren insanla yükseliyor. Mâmureler yalnız ve yalnız bu insanların eseridir.

ŞEVKET RADO

Nahoş kokulara elveda!..

ODO·RO·NO

GÜNÜN HER SAATİ CAZİBENİZİN KORUYUCUSUDUR

ODO-RO-NO koltuk altı terlemesine tamamen mani olur... zarif roplarınıza sinen nahoş ter kokusunu bertaraf eder... ODO-RO-NO kadın, erkek, ailenizin bütün fertleri için ideal ter ve koku giderici dir.

FAAL od - 1

ODO·RO·NO

günlük itiyatlarınızdan olmalıdır

Prenses Alessandra Torlonia ile kocası Clemente Lequio Trieste limanında motorlarıyla yaptıkları bir geziden dönerlerken. Genç evliler Trieste civarında bulunan Gringnano köyünde bir eve yerleşmişlerdir. Romantik Miramare şatosuna ve Adriatik Denizi'nin mavi sularına bakarak mesut bir halde yaşayıp gitmektedirler.

Alessandra, Roma'da ailesiyle birlikte oturduğu, iki yüzden fazla salonu ve bir o kadar da odası olan şahane Torlonia Sarayı'nı terkederek bu küçücük eve yerleşmekle, «Iki gönül bir olunca samanlık seyran olur» sözünü bir defa daha ispat etmiştir. Resim, Prensesi küçük ve mütevazı evlerinin balkonunda göstermektedir.

GEÇEN ayın sonuna kadar Roma'da, Belçika Kıralı Baudouin ile evlenebilecek bir genç kız yaşıyordu. Çok asîl olan bu genç kız Roma'daki meşhur Fontana hemşirelerin giyim mağazalarında kısa bir müddet 250 lira aylıkla satıcı olarak çalıştıktan sonra, kendisinden on yaş büyük, üstelik ilk karısından ayrılmış bir filim prodüktörü ile evlendi. Böylece kıraliçe olabilme ihtimali de tabiatiyle suya düştü.

Bugün bazı kimseler bu genç kıza «Italya'nın Margaret» i ismini vermektedirler. Asıl ismi Alessandra olan genç kız Torlonia Prensesidir. Prens don Alessandro di Civitella Cesi ile Prenses Beatrice'in kızı Alessandra 1936 da Roma'da doğmuştur. Ismi, Colonna'lar, Barberini'ler, Orsini'ler, Massimo'lar gibi, Roma'nın aristokrat gençlerine ait altın kitaba dahildir. Yani kelimenin tam mânası ile asîl çocuğudur. Aynı zamanda Ingiltere Kıraliçesi Victoria ile Ispanya Kıraliçesi Victoria Eugenia'nın torunu olan Torlonia Prensesi Alessandra'nın bugünkü unvanı sadece Bayan Lequio'dur. Çünkü Italya'nın Sâbık Madrid Büyükelçisinin oğlu Clemente Lequio ile evlenmiştir.

Torlonia Prensesinin hiç beklenmedik bir zamanda asalet unvanı olmıyan bir erkekle evlenmesi çeşitli dedikodulara yol açmış ve aristokrat çevrelerde günün en önemli mevzuu haline gelmiştir.

Prensesin arkadaşları «Sandrina hatalı hareket etti» derlerken, babası da bu hareketi «Dik kafalılık» diye isimlendiriyordu. Prenses Alessandra ile beraber olanlar, ona hak verenler de onu sadece mecmualardaki fotoğraflarından tanıyan kimselerdir. Bu gibi kimseler katî konuşmamakta ve «Eğer mesut olacaksa, en doğru hareketi yapmış» demektedirler.

■

Alessandra Roma'da, ailesiyle beraber iki yüzden fazla salonu ve odası bulunan muhteşem Torlonia Sarayı'nda ikamet ediyordu. Sarayda üniformalı uşaklar hizmet görür, kapıcılar, bahçıvanlar, şoförler bu muhteşem malikâ-

raliçe Olabilirdi!..

Torlonia Prensesi Alessandra'ya İtalya'nın Margaret'i denmektedir. Geçenlerde asılzadeleri, asalet ünvanlarını, hatta muhtemel Belçika Kıraliçeliğini kenara bırakıp, bir filim prodüktörüyle şevişerek evlenen Prensesin annesi de vaktiyle izdivacını kıral karısı olmaya tercih etmişti.

ne için çalışırlardı. Roma'ya gelen turistler Torlonia Sarayı'nın ihtişamı karşısında büyük bir hayranlık duyarlardı.

Alessandra, Marco, Marino ve Olimpia isimli diğer üç kardeşiyle beraber hakiki bir Prenses hayatı yaşamakta, Kıraliçeliğe lâyık bir ihtimamla yetiştirilmekteydi.

1949 yılında don Alessandro di Civitella on üç yaşındaki kızı Alessandra'yı asîllerin devam ettiği Katolik kolejine yazdırmak üzere Ingiltere'ye götürdüğü zaman, Buckingham Sarayı'nı ziyaret etmişlerdi. Alessandra'nın annesi Ingiliz Kıraliyet sülâlesine mensup olduğundan, Torlonia ailesi bu sülâle akrabası sayılmaktaydı. Buckingham'ın muhteşem salonlarını gezerlerken, Alessandra, Kıraliçe Victoria'nın tablosu önünde durmuş ve tabloyu hayran nazarlarla seyrettikten sonra «Hello, granny !» «Merhaba büyükanne !» diye mırıldanmıştı.

■

Alessandra, küçük bir çocuk olarak gittiği Ingiltere'de tahsilini tamamladıktan sonra Roma'ya on yedi yaşında sevimli bir genç kız olarak döndü. Italya'nın asîl muhitlerinde genç kızdan hayranlıkla bahsediliyor, Avrupa sosyetesinin kaçırılmaz partilerinden biri olarak addediliyordu.

Ismi bütün dünya gazetelerinde geçen Alessandra 1953 sonbaharında Belçika'ya gittiği zaman Brüksel'de Kıraliyet Sarayı'nda misafir edilmişti. Dünya basını Belçika Kıralı Baudouin'in Torlonia Prensesi ile muhakkak evleneceğinden bahsetmekteydi. Alessandra ise sadece tebessüm ediyor ve «Kıralla iyi arkadaşız, hepsi bu kadar» diyordu.

1954 şubatında ihtiyar Kıraliçe Victoria Eugenia ile Ispanya tahtının vârisi don Juan, on sekiz yaşına gelen Torlonia Prensesini sosyeteye tanıtmak üzere büyük bir balo tertip ettiler. Bu balo, Alessandra'yı asîllere göstermek için belki de en mükemmel fırsattı.

Fakat genç Prenses Alessandra sosyeteden hoşlanmıyor, aristokrat muhitlerinden mümkün olduğu kadar uzak duruyordu. Sinema âlemi, sanat havası, moda atelyeleri Alessandra'yı daha çok cezbediyordu.

Netekim yeni bir Londra seyahatinden Roma'ya dönüşünde Alessandra normal bir genç kız gibi çalışmaya karar vermişti. O sıralarda Prensesin Kent Dükü Edward ile nişanlanacağı söylenmekteydi. Genç ve yakışıklı Kent Dükü, Kıraliçe Elisabeth'in yeğeniydi, Alessandra için fevkalâde münasip bir eş sayılıyordu.

Prenses Alessandra bu söylentileri de sadece tebessümle karşılamıştı. Zira o, Londra'ya unvan sahibi bir koca bulmak için değil, oyalanmak, daha doğrusu âşık olduğu Fabrizio Finesi isimli Romalı genç bir sanayiciyi unutmak üzere gitmiş bulunuyordu.

Bir genç kız kalbini aşktan uzak tutmak için, çalışmaktan iyi bir meşguliyet olamazdı. Alessandra bu düşünce ile Fontana hemşirelerin mağazalarına girmiş, 250 lira aylıkla «vendeuse» «satıcı» olarak çalışmaya başlamıştı. Alessandra zarafeti, terbiyesi ve tevazuu sayesinde satıcılık gibi zor bir mesleğe hemen intibak etmeye muvaffak olmuştu. Fontana'ların mağazalarına gelen her müşteri bu kadar sabırlı ve kabiliyetli bir satıcıya daha tesadüf etmediklerini söylüyorlardı.

Alessandra «Hanımefendi, bana inanın bu spor elbise idealdir», «Beni dinlerseniz bir kere de bunu tecrübe edin...», «Bu renk size pek uygun...» diyerek her müşteriyle ayrı ayrı meşgul oluyor, fevkalâde yüksek giyim zevki sayesinde alıcıları ikna etmekte güçlük çekmiyordu.

Prensesin çalışmıya pek tabiî ihtiyacı yoktu. Fakat bütün bir gün çalıştıktan sonra, akşam saatlerinde diğer satıcı kızlarla beraber güle konuşa işinden çıkmak pek hoşuna gidiyordu.

■

Fontana'ların yanına girdiği dört aydan beri her akşam Sandra Torlonia satıcı kızlarla beraber mağazadan çıkarken, kapının önünde küçük beyaz bir otomobille kendisini bekliyen bir delikanlıyı görüyordu. Bu delikanlı bir müddet önce Meksika'dan gelen Clemente Lequio idi. Iki genç arasında kuvvetli bir aşk baş göstermişti. Prensesin bugün «Sandrina hatalı hareket etti» diyen arkadaşları o zaman genç kıza Clemente'nin karısından ayrıldığını, çocuk babası olduğunu fısıldamışlardı. Fakat Alessandra için bunun da kıymeti yoktu. Netekim asalet unvanlarını, kendisine talip zengin asîlzadeleri, hattâ muhtemel bir kıraliçeliği bir kenara bırakıp, tanınmamış bir adamla gizlice evleniverdi. Evlenme töreni 20 haziran sabahı çok erken saatlerde küçük San Nicola kilisesinde yapıldı. Her iki gencin yakın birkaç samimî arkadaşından başka kimse yoktu.

Prensesin babası don Alessandro kızının gizlice evlendiğini duyunca önce müthiş hiddetlenmiş, sonra «Torlonialaların aşkı çok kuvvetlidir, böyle bir aile ile uğraşılmaz !» demişti.

Böyle söylemek mecburiyetindeydi, çünkü kızının annesi Ispanya Prensesi Beatrice Infanta da eğer isteseydi bir kıral karısı olabileceği halde, kendisiyle aşk izdivacı yapmıştı. Prenses Alessandra Torlonia da annesi gibi yapmış onun yolunu takibetmiş sayılırdı...

Roma'daki mütevazı nikâh merasiminde, evlenme kütüğüne atılan imzaların daha mürekkebi kurumadan Prenses'le, halktan bir çocuk olan kocası Clemente, küçük beyaz spor arabalarına bindikleri gibi soluğu âdeta yıldırım hızı ile Trieste'de aldılar.

Genç evliler Trieste'ye varınca doğruca şehir civarındaki evlerine yerleştiler. Clemente daha önce Uruguaylı bir kadınla evliydi. Bu kadın, bir müddet önce otomobil kazasında ölmüştür.

Belçika Kıralı Baudouin, hâlâ kıraliçesini sayıklıya dursun, Trieste'nin işlek bir caddesinde kocası ile birlikte yürüyen Prenses Alessandra hayat yolunu çoktan tâyin etmişti bile...

PERİŞAN OLAN MADDİ KUDRET — Türk askeri çoğu zaman bir yudum içecek su bulamıyor, kaskatı peksimetleri yiyordu. Ama bu mukaddes toprağın Türklere verdiği mânevi bir kuvvet, bir iman gücü vardı. İşte bu iman düşmanın maddi kuvvetini perişan etmişti. Hamilton kuvvetleri Gelibolu'yu tahliye ettikten sonra bu maddi kudretin izlerine cephenin her köşesinde raslanmıştır. Resimde, düşmanın Arıburnu'nda bıraktığı su tasfiye kazanları ile Tekeburnu'ndaki ekmek fırınları görülüyor.

Mağlûbiyetin EŞİĞİNDE

Türklere karşı harbeden İtilâf Kuvvetleri Başkumandanı General Hamilton'un Çanakkale hâtıraları

ÇEVİREN: ADNAN ERİM

13 eylül 1915: Bugün Freddie Martland ile 87 inci Sahra Kızılhaç Birliğini teftiş ettik ve teşkilâtını beğendik. Akşam üzeri, Harbiye Dairesi Askerî Harekât Müdürü Callwell'e uzun bir mektup yazarak şunları söyledim:

«Ağustos ayı zarfındaki muvaffakıyetsiz harekâtımızı umumî olarak gözden geçirecek olursak hakikatte pek fazla bir talihsizliğe uğramamış olduğumuz görülür. Meselâ Avustralya ve Yeni Zelânda kıtaları, yeni mevziler zaptedememiş olmalarına rağmen, eski mevzilerini muhafaza etmişler ve buraları tahkim ederek daha kuvvetli bir hale getirmişlerdir. Bu kısım birlikleri Türk topçu ateşinden kurtulmuş, diğer kısımlarda da bu ateş artık tesirsiz bir hale gelmiştir. Çünkü siperler daha derin ve daha mükemmeldir.

«Anzac cephesi eskiden en fazla 5 kilometre kadarken şimdi aynı cephe 20 kilometreyi bulmuş, böylece Türk kuvvetleri bu geniş cephe üzerinde seyrekleştirilerek zayıflatılmıştır. Birlikleri pek uzun bir cephe üzerine yayılan Türkler takviye almıya mecbur kalmışlar, böylece ikmal zorluklariyle karşılaşmışlardır.

«Muharebe safahatına gelince: Bu meselede de yüzümüzü kızartacak hiçbir başarısızlığımız mevcut değildir. Suvla'ya çıkarma yapılmıştır. Türklerin birçok mevzilerine girilmiş, üç, dört müdafaa hattı zaptedilmiştir. Avustralya ve Yeni Zelânda kıtaları, normalin pek ziyade üstünde bir derecede dövüşmüşlerdir. Eğer böyle dövüşmüş olmasalardı, ne Suvla'ya çıkılabilir ne de şimdiki cephe ele geçirilmiş olabilirdi!

«Bu arada zayiatımız hakkındaki söylentiler de bizi müteessir etmekten hâli kalmamaktadır. Harbte zayiat her zaman olur. Bilhassa büyük muharebelerin zayiatı ağırdır. Bu her iki taraf için de varittir. Ingiltere'deki gazetelerin aleyhimizdeki neşriyatı gözümüzden hiçbir zaman kaçmıyor. 'Gelibolu Harekâtı Yerinde Sayıyor' gibi serlevhalar acaba Fransa'daki 'Garp Cephesi' için neden kullanılmıyor? Bizim harekâtımız yerinde sayıyorsa, «Garp Cephesi» harekâtı yerinde saymıyor mu?!...

«Ingiltere matbuatını bundan böyle daha sıkı bir şekilde sansürden geçireceğinize emin olarak mektubuma son veriyorum...»

14 Eylül 1915: Kıralın kuryesi Ward bu sabah birkaç mektup getirdi. Bu arada Italyan irtibat subayı yarbay Vitali de geldi. Vitali, benimle General Cadorna arasında irtibatı sağlıyacak.

Lord Kitchener'den gelmiş olan şifreli mektup beni sukutu hayale uğrattı. Şöyle diyor: «Fransa'daki cepheyi teftişten yeni dönmüş bulunuyorum. Bu cephede yeni bir taarruz hareketi yapılması düşünülüyor. Bu harekât neticelenmeden, bir müddet evvel vaadetmiş olduğum dört Fransız Tümenini Çanakkale'ye göndermek mümkün olmıyacaktır. Eğer Garp Cephesinde müsbet netice alınırsa mezkûr tümenler elbette derhal yola çıkarılacaktır. Bu da ekim ayının ilk haftası içinde belli olacaktır. Şimdilik elinizdeki kuvvetle harekâta devam ediniz.»

İşte saçma bir mantık daha! Şarta müteallik birtakım fikirler. «Eğer Garp Cephesinde müsbet netice alınırsa mezkûr tümenler derhal yola çıkarılacak.» Ya müsbet netice alınmazsa ne olacak?...

Niçin Fransa'daki cepheye ehemmiyet veriliyor da, buraya verilmiyor, onu anlamıyorum!... Orada galip gelip buraya dönüleceğine, burada muzaffer olduktan sonra oraya dönülse daha iyi olmaz mı?...

Napoléon bir zamanlar şöyle demişti: «İstanbul'a malik olan bütün dünyaya hâkim olur.» İşte o İstanbul, birkaç adım ilerimizde duruyor! Yapacağımız şey bütün gayretimiz ve kuvvetimizle karşımızdaki cepheyi yarmıya çalışmaktır. Bunu bir türlü yapamıyoruz.

Garp Cephesinde Almanlara karşı savaşıyoruz ve Fransızlar için dövüşüyoruz. Bu elbette Fransızların işine gelir. Fakat kendi kuvvetlerini buraya bi-

Çanakkale'nin Kahramanları ve Menkıbeleri

DURMUŞ OĞLU VELİ

ÇANAKKALE savaşlarında, düşman askerlerini, süngülerimizden sonra en fazla korkutan şey el bombalarımız olmuştur. Bu bombaları kullanan erlerimiz, akla gelmiyecek mucizeler yaratmışlardır.

Arıburnu cephesinde, Yozgatlı Durmuş oğlu Veli de bu fedakâr bombacılarımızdan bir tanesiydi. Sağ cenahta 19 uncu Tümen birliklerinin birinde vazife görmekte, her gece yüzlerce bomba atıp binlerce düşmanı ortadan kaldırmaktaydı.

Veli'nin en büyük mahareti, düşmana on metre yakın bulunan bomba mevzilerine atlayıp buradan düşman hatlarına saatlerce bomba yağdırmaktı. Bu işi o kadar fütursuz ve o kadar ustalıkla yapıyordu ki, cesareti bütün Türk kıtaları arasında dillere destan olmuştu.

Karanlık iyice çöktükten sonra bombalarını ceplerine doldurarak tek başına siperinden ayrılır, düşmana baskınlar yapmıya giderdi. Biraz sonra, etrafta ansızın bir velveledir kopar, dost düşman siperleri gecenin sessizliğinde birbirine girerdi! Bu alev ve ateş cehennemi saatlerce devam edip gider, Durmuş oğlu Veli, bir türlü geri dönmezdi. İşte o zaman, arkadaşlarının yüreklerini bir heyecan kaplardı. Veli'nin vurulmuş olması ihtimali herkesin kalbinde derin yaralar açardı. Lâkin bütün ümitlerin kesildiği bir anda, o burnu bile kanamadan çıkagelir, düşmandan aldığı bol bol ganimetleri kumandanının önüne yığardı!

Bir gün düşmanın kuvvetlerini tesbit etmek için keşif yapmak icabetti. En iyi keşif vazifesi de esir almakla mümkün olacaktı. Komutanlık bu iş için bir fedai aradı ve derhal karşısında Veli'yi buldu!...

Karanlık bir geceydi. Gökyüzünü tamamen bulutlar kaplamış, etraf göz gözü görmez bir hal almıştı. Durmuş oğlu Veli, bombalarını ceplerine doldurdu. Eline kısa, sivri hançerini aldı. Beline de bir urgan doladı.

Gece yarısından sonra, zifiri karanlıkta, yerde sürüne sürüne, siperinden bir sansar gibi çıktı. En ufak bir gürültü çıkarmadan düşman mevzilerine yaklaştı ve siperlerden birine atlayıverdi!... Önceden tahmin ettiği gibi, bir de baktı ki, düşman gündüzkü muharebeden bitkin bir hale gelmiş, bütün askerler kendilerinden geçmiş bir halde yerlere yıkılmışlar, horul horul uyuyorlar! Bırakmış oldukları bir nöbetçi de ayakta horlamakta...

Veli hemen usulca nöbetçinin silâhını omuzundan aldı. Sonra beline doladığı ipi çıkarıp düşman nöbetçisinin beline sıkıca bağladı. Bu sırada hiçbir gürültü çıkmamış, bir tek düşman askeri derin uykusundan uyanmamıştı!... Veli, ipin öbür ucunu eline alıp yine sessizce siperden çıktı. Deminki gibi sürüne sürüne bizim siperlere geldi. Arkadaşları, Veli'nin boş döndüğünü görünce hayretler içinde kaldılar. Fakat işi anlayınca katıla katıla gülmiye başladılar. Sonra da hemen ipe asılıp düşman nöbetçisini danalar gibi bağırta bağırta, kendi siperlerine çektiler!...

Bu şekilde kendisine verilen esir alma vazifesini Durmuş oğlu Veli, eşsiz bir şekilde başarmış oldu...

SAVAŞ KONFORU — Düşman, mevzilerini konforlu bir hale sokmayı da ihmal etmemişti. Karşı mevzilerde Türkler açık siperlerde yaşarken, düşman mahfuz yerlerde barınıyordu. Resimde, Seddülbahir'deki bu mevzilerden bazıları görülüyor.

zim için göndermek hoşlarına gider mi ? Bunu sanki Kitchener bilmiyor mu ?...

Garp Cephesi'nde ordularımız böyle duracak olursa, biz de burada, karda kışta, mütemadiyen duracağız demek ! Fransız ordularının muzaffer olmasını bekliyeceğiz. Onlar Almanları yenecekler. Alman İmparatorluğu yıkılacak. Ondan sonra arta kalan kuvvetler Çanakkale'ye gönderilecek. O zaman biz harekete geçeceğiz. Türkleri mağlûp edeceğiz. Dünya Harbi bitecek. Bizim taraf kazanmış olacak !...

Bu mantığa benim hiç aklım ermiyor doğrusu. Eğer iki cephede birden aynı anda harekâta muktedir değilsek evvelâ birinde, sonra ötekinde taarruza geçmeliyiz. Birincisi de Çanakkale olmalıdır. Çünkü bir defa işin en güç tarafı olan çıkarma yapılmıştır. Sekiz ay müddetle fevkalâde kan dökülmüş, birçok fedakârlıklara katlanılmış, bir miktar ilerleme kaydedilmiştir. Elimizde bol imkânlar mevcut. Donanma emrimizde. En büyük toplar altımızda. Müteharrik bir kuvvet halindeyiz. Seri hareket kabiliyetine malikiz. Muhtaç olduğumuz şey, boşlukların süratle doldurulmasıdır. Zayiatımız kadar takviye almıya muktedir olduğumuz takdirde muharebenin mukadderatı değişecektir. Kitchener'den bunu bekliyoruz. Takviye gelinceye kadar elimiz kolumuz bağlı kalacaktır...

15 eylül 1915 : İmroz'dayım. Altham ile binbaşı Hood sabahleyin genel karargâhlarına gitmek üzere ayrıldılar. Öğleden sonra ben, Val, Deedes, Wells, Braithwaite ve Freddie, «Scourge» gemisiyle Suvla'ya geçtik. Karaya ayak basar basmaz General Byng tarafından karşılandık.

Byng, her zaman olduğu gibi pek enerjik ve hareketli bir komutan. Mevcudiyeti herkes üzerinde derhal müsbet tesir bırakıyor. Birliklerinin eğitimi mevzuunda da gayet titiz. Ciddî muharebeler cereyan etmiyen şu günler zarfında, muhtelif tatbikatlarla meşgul oluyor. Kıtalarını, yakın bir taarruz için bütün gayretiyle hazırlamıya çalışıyor. Yalnız, bir derdi var : Sahra toplarımızla, cephanelerini kâfi bulmuyor. Neyse, arkamızda koskoca donanma var. Gemilerin ağır toplarının bu eksiğimizi telâfi edeceğini umuyorum.

Eratın mâneviyatı iyi. Talim terbiyesi mükemmel bir vaziyete gelmiş. Herkes bundan sonraki harekâttan ümitli.

Yalnız Suvla'daki kuvvetlerimizin umum mevcudu takviyelerle beraber 37.000 kişiye yükselmiş bulunuyor.

General Byng'le görüştükten sonra, General Fonshawe ve General De Lisle'i görmek için önümüzdeki tepeyi tırmanmıya başladık. General Maude yanımda yürüyordu. Kendisine, tümeninin ne vaziyette olduğunu sordum :

— Size doğrusunu söyliyeyim mi Generalim !... dedi.

Gelecek Hafta : Fransız Plânı.

SİLÂH ÜSTÜNLÜĞÜ — Türk'ün iman üstünlüğü düşmanın silâh üstünlüğüne galip gelmişti. İtilâf Kuvvetleri geri çekilirken, külliyetli miktarda malzeme bıraktılar. Bu arada yığın yığın silâh ve mühimmat da Türklere kalmıştı. Resimde, düşmanın bıraktığı o yılların en korkunç silâhlarından kara torpilleri görülmektedir.

Küçük yaramazların günde kaç kere çatal, bıçak, tabak, peçete ve masa örtüsü kirlettiklerini hesap ettiniz mi?....

RADAR REKLAM

GÜNDE ON DEFA SUYA GİREN ELLERİNİZ İÇİN ENDİŞE ETMEYİNİZ

Bulaşık, çamaşır ve diğer ev işlerinin ellerinizi tahrib edici tesirlerine karşı PRINCESSE EL LOSYONU elleri besleyici ve koruyucu terkibi ile mesamata nüfuz ederek hücrelerin faaliyetini arttırır. Ev işlerinizden sonra süreceğiniz birkaç damla PRINCESSE ellerinizin eski yumuşaklığını, beyazlığını bir kelime ile zerafetini iade eder.

Princesse
EL LOSYONU

Forum gazetesinin mahkûm muharrirleri dışarıda büyük bir lûgat akademisiyle işbirliği yaparak Amerikan argosunu toplamak için geceli gündüzlü çalışıyorlardı. Gazetenin mizah sayfalarında hapishane idarecileri ile alay eden mizahçı mahkûmlar vardı. Spor sayfalarında ise hapishanenin şampiyonları hakkında uzun uzun yazılar, başka hapishanelerle yapılacak maçlar hakkında izahat, yalnız argo lûgat araştırmasında değil, birçok hususta hapishane, üniversite ile el-ele çalışıyor. Meselâ üniversitenin bütün kürsülerini onlar yapmış. İşin garibi krimonoloji kürsüsü en azılı kaatillerin elinden çıkmış. Hapishanenin ayrıca küçük bir konservatuvarı var. Buraya 14 yaşında bir kaatil gelmiş. 40 sene sonra 34 muhtelif müzik âletini mükemmel kullanmasını öğrenerek hapishaneden ayrılmış. Mahkûmların mühim bir kısmı hapishaneden evlerine izinli olarak çıkıyorlar. Sonra yine «büyük ev» dedikleri cezaevlerine dönüyorlar.

Bu hapishane bizim için o kadar enteresandı ki cezaevinden çıkarken saatlerin geçtiğini, havanın kararmak üzere olduğunu ancak o zaman farkettik. Mahkûmlar bizi elektrikle açılan büyük kapıya kadar geçirdiler.

Gece otelde alt kat salona indik ki, herkes gürül gürül Türkçe konuşmakta !... Bu bizi cazbantlı hapishaneden daha fazla şaşırtmıştı. Cornhusker otelinin lobysi hattâ bir İstanbul otelinden daha fazla Türkçe kelimelerle çınlıyordu. Kadınlı erkekli Türkçe konuşan bu kalabalığın ortasında beyaz saçları ile gözümün ısırdığı bir zat oturuyordu. Kendisini tanıdım. Erzurum Valimiz. Salondakiler de misafir vali ile görüşmeğe gelen Erzurumlular ve Nebraska'daki Türk talebesi, Türk kolonisiydi. Kolları sıvasak bulunduğumuz şehri zaptedecek kadar kalabalığız...

Program mucibince ertesi günü bizi Amerika'nın en büyük ilim kaynaklarından biri olan Nebraska Üniversitesine götüreceklerdi. Oradaki büyük talebe lokalinde her Avrupalı gazeteciyi kendi talebe grupu karşılayacaktı. Biz de öyle yaptık. Davetli gazeteciler arasında Luxemburg'tan Portekiz'e kadar bütün Avrupa milletlerinden meslekdaşlar vardı. Lâkin bütün bunların içinde en büyük talebe grupu biz iki Türk gazetecisini karşılayan Türk talebesi ve Türk profesörleri idi.

Nebraska'da çok büyük bir öğrenci topluluğumuz var. Ev ekonomisine kadar ayrı ayrı branşlarda okuyan çocuklar etrafımızı sardılar. Hocalarını getirip bize takdim ettiler. Profesörlerden biri : «Türk askerinin methini çok işittik. Fakat bir mektepte Türk talebesi olması bir hoca için âdeta ferah verici bir şeydir. Ben okuduğum bir imtihan kâğıdında Türk ismi görünce yine bol bol numara vereceğimi anlarım.» dedi. Aferin doğrusu.

Nebraska'da, Omaha'da Mehmet Sami Soyer adında bir vatandaşla da tanıştım. Dans hocalığı ediyor. Vaktiyle İstanbulda Çarşıkapı'da da bir dans salonu varmış. Çarşıkapı'dan Nebraska'ya...

O gece büyük oditoryumda Nebraska güzellik kraliçesini seçtik. Bu suretle Amerikanın bu eyaleti bizlere hapishanesinden üniversitesine, üniversitesinden güzellik müsabakasına kadar her şeyini göstermiş oluyordu.

HAPİSANEDE YEMEK — Bugün Amerika'da Alkatraz ve Sing Sing gibi yüzlerce filme mevzu olmuş meşhur ve garip hapisaneler vardır. Fakat son zamanlarda bir hapisane şöhret bakımından Alkatraz'ı da Sing Sing'i de gölgede bırakmıştır. Nebraska hapisanesi 1958 dünyasının en modern cezaevidir. Resimlerde bu hapisaneyi yemek saatinde görüyorsunuz. Sıra sıra dizilip yemeklerini alan mahkûmlara beyaz boneler ve beyaz gömlekler içinde kalabalık bir ahçı grupu hizmet ediyor...

YEMEKTEN SONRA TELEVİZYON — Yeryüzünde ilk televizyonlu hapisane Nebraska cezaevidir. Buradaki mahkûmların en büyük eğlenceleri televizyon seyretmektir. Ayrıca mahkûmlar televizyonda temsiller de vermektedirler. Yalnız suçlular tarafından verilen temsiller seyirciler arasında büyük alâka uyandırmıştır.

Haşimîler

ÜSTÜ başı tozlu, kan ter içinde kalmış bir adam gecenin karanlığından istifade ederek hududu geçmeğe çalışıyordu. Kucağında her şeyden habersiz, uyuyan küçük bir çocuk vardı. Birkaç adım sonra ihtilâl havası içinde yanan bir memleketten canlarını kurtaracaklardı. Memleket, İkinci Dünya Savaşında Geylani'nin âni bir hükümet darbesi yaptığı Iraktı; kucağında küçük çocuğu tutan adam, İran'a sığınmak istiyen Prens Abdülilah, çocuk da Irak'ın müstakbel Kıralı II. Faysal'dı. Senelerce sonra bunlardan biri halk tarafından paramparça edilecek, biri de sarayında öldürülecekti. Okuyacağınız yazı bedbaht Kıral ve Prensle, mensup oldukları Haşimî ailesinin hikâyesidir.

ARAP yarımadasında, henüz İslâmlığın yayılmadığı devirlerde, kızgın kumla kaplı ucu bucağı belirsiz çöllerde, rahvan yürüyüşlü develerle şehirden şehire baharat, kumaş, zahire taşıyan kervanlar giderdi. Recep, zilkade, zilhicce ve muharrem, bu çöl yolcularının tercih ettikleri aylardı. Bu aylarda savaş haram olduğu için kervanlar, düşman aşiretlerinin, yol kesen kabile şeyhlerinin hücumuna mâruz kalmadan sulh, sükûn içinde yollarına devam ederler, hurma ağaçları ile kaplı serin vahalarda rahatça konaklarlardı. Bunlar arasında en gözde olanları, Kureyş kabilesinin kervanları idi. Çapulculuk için yol kesen en iptidai aşiretler dahi, bastıkları kervanın bu kabileye ait olduğunu farkedince, özür dileyerek gözden kaybolurlardı.

Kureyş kabilesi önceleri, güney

İNGİLTERE'DE — Kıral II. Faysal, dayısının Naib'liği sırasında kırallara lâyık bir tahsil ve terbiye alabilmesi için 1947 senesinde İngiltere'ye gönderilmişti. Önce, bir hazırlama okuluna girmiş, sonra da asiller okulu Harrow'dan 1952 de diploma almıştır. Amcasının torunu Kıral Hüseyin de Sandhurst Akademisi'nde okumuştur.

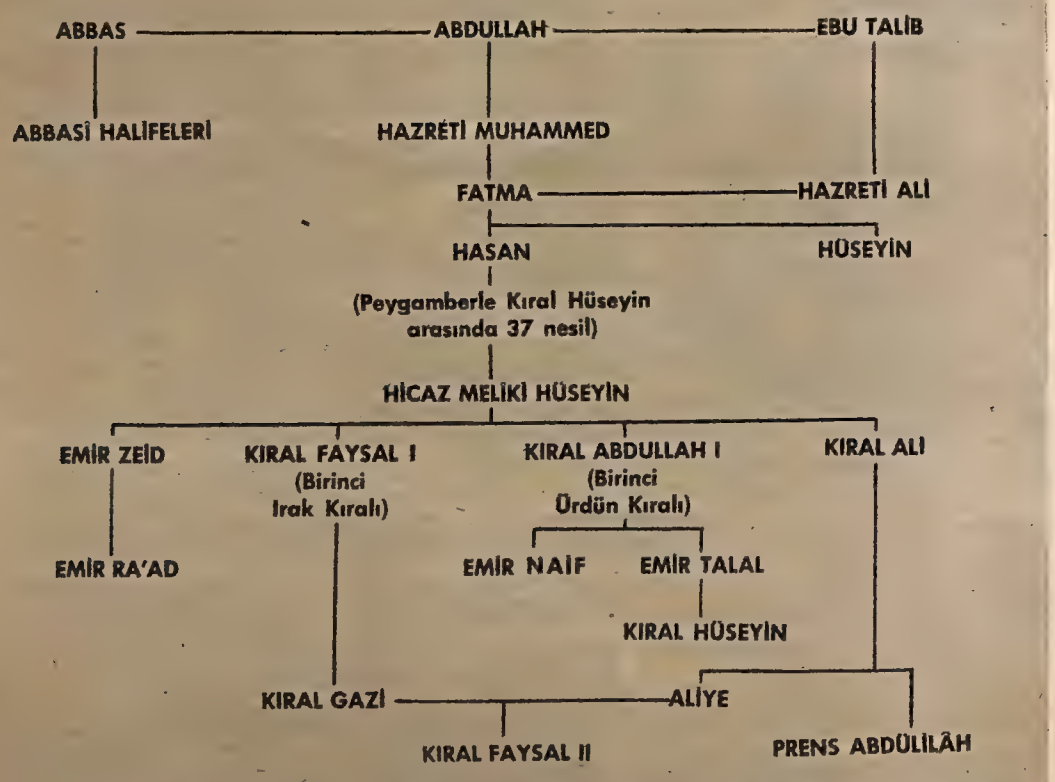

Yukarıda 1200 senelik bir mazisi olan İslâm âleminin en büyük ailesi Haşimîlerin şeceresi görülmektedir. Peygamber devrinde, dünya politikasında hâkim bir rol oynıyan Haşimîler 37 nesil Arap yarımadasında meçhul bir hayat sürdükten sonra tekrar devrin büyük hâdiselerine karışmışlardır.

HAŞİMÎ BİRLİĞİ — Suriye ile Mısır bir tek bayrak altında birleşince, Haşimî sülâlesinin iki kolu olan Irak ve Ürdün'de Federal bir birlik vücuda getirmişlerdi. Yandaki resim, kararın alındığı gün Amman hava alanında iki kıralı kucaklaşırlarken gösteriyor. Yukarıda da Faysal dayısı Abdülilah ile öpüşüyor.

ÜRDÜN HAŞİMİLERİ — Birinci Cihan Harbi'nde babası Kıral Hüseyin'le birlikte Türklere karşı çarpışan Abdullah'ı İngilizler mükâfaten Ürdün Kıralı yapmışlardı. Abdullah'ın katli ile 1951 de oğlu Emir Talal kıral olmuş, fakat bir sene sonra delirdiği için tahttan indirilerek yerine şimdiki Kıral Hüseyin geçirilmiştir. Resimler, Talal'ın tedavi için İstanbul'a getirilmesini ve oğlu tarafından ziyaretini gösteriyor.

Hicaz'ın aç, yoksul, karma karışık bedevi kütlesi içinde Kinana soyuna mensup kabilelerin daha az varlıklı olanlarındandı. Bunların daha iptidai bir kolu, vahşi geçitlerde ve Mekke'yi çevreliyen çıplak dağlar arasında yaşıyan çobanlardan ibaretti. Mekke tacirlerine deve kiralar, kervanlara kulavuzluk ederlerdi. Mekke'de bulunan göz kamaştırıcı serveti ele geçirmek için de fırsat kollarlardı.

Şimaldeki bozkırlardan gelen Kuşay adındaki bir maceraperest, bu kabilenin siyasi hayatının temelini atacak, onu dünya tarihine sokacaktı. Kuşay, kabilenin dağınık kollarını bir araya getirmeğe, beklenmedik bir anda onları Mekke'nin ortasına yerleştirmeğe muvaffak oldu. Çok geçmeden şehrin hâkimi olan Bani Huza'yı kapı dışarı ederek, Mescid al-Haram'ı ele geçirdiler ve böylece burada siyasi üstünlüklerini sağladılar. Bu tarihte Peygamberin doğumuna daha yüz sene vardı. Kâbe, çeşitli putların bulunduğu bir tapınak, putperest olan Kureyşliler de bu tapınağın bekçileri idi. Mekke'de kıt olan içme suyunu deve kervanlariyle çok uzaklardan taşıyarak halka dağıtmaları, binlerce hacının karnını doyurmaları itibarlarını bir anda artırdı. Servet sahibi oldular. Zevk ve sefahat âlemine daldılar. İçki ve fuhuş günlük hayatlarının baş meşgalesi haline geldi.

Kureyş kabilesi, Umayya, Navfal, Zuhra, Mahzun, Asad, Cumah, Sahm, Taym, Adiy ve Haşim olmak üzere on kola ayrılmıştı. Haşim bin Abdü Menaf, Haşimî ailesinin ilk ceddi ve Hazreti Muhammed'in dedesi, Abdülmuttalib'in de babasıdır. Kıtlık esnasında aç kalanlara ekmek doğradığı (haşama) için kendisine bu ismin verildiği rivayet olunur.

Hazreti Muhammed başta putperestlik olmak üzere, içki, fuhuş, kız çocukları kuma gömme, suda boğma gibi kötü âdetleri menettiği için âmir durumda bulunan Kureyşli'lerin mukabelesi ile karşılaştı. İslâmlığı kabul edenler linç edildiler. Böylece hicret başladı...

Haşimiler ise Peygamberle olan akrabalıkları dolayısiyle Kureyşliler arasından sıyrılarak teker teker Müslüman olmağa başladılar. Haremi Şerif'in idaresi onlara verildi, çok geçmeden Mekke Şerifi oldular.

Aradan asırlar geçti. Tarih baştan başa değişti, savaşlar, felâketler dünya sathında birbirini takibetti, medeniyetler kül oldu, yerine yenileri çıktı. 1200 sene içinde Haşimi ailesi de tam 37 göbek değiştirdi...

Hicaz, Osmanlı İmparatorluğu'nun bir vilâyeti iken, Haşimilerin o zamanki reisi Hüseyin Paşa, Mekke Emirliği'ne tâyini için Sultan Hamid'e âdeta yalvarmış, nihayet Meşrutiyetin ilânından sonra 1909 senesinde bu arzusuna erişmişti. Paşa, Mekke'ye varınca nüfuzunu artırmak için türlü entrikalar çevirmeğe başlamış, bir taraftan İstanbul hükümetini Arap aşiretlerinin isyanı ile tehdit ederken, öte yandan, Osmanlı Meclisi'nde Hicaz Mebusu olan oğlu Abdullah Efendi'yi İngilizlerle anlaşmak üzere Mısır'a göndermişti. Arzusu, Hicaz'ın muhtariyetini temin ve buranın Kıralı olmaktı. Ama, İngilizler bu teşebbüse red cevabı verdiler. Nihayet Birinci Dünya Harbi'nin patlak vermesiyle meşhur İngiliz casusu Albay Lawrence, Yakındoğu'da görevlendirildi. Hüseyin, Lawrence'in aracılığı sayesinde İngiltere ile 1915 te bir anlaşma imzalıyarak Hicaz'ı bu memleketin himayesine verdirdi. Böylece de Hicaz Meliki olabildi. Melik Hüseyin'in İngiliz ve Fransız topçusu ile takviye edilen ordusu, oğullarından Faysal, Ali ve Abdullah'ın kumandalarında harbin sonuna kadar düşmanla işbirliği etti. Vehhâbiler sekiz sene sonra, 1924 te Mekke'yi zaptedince, Kıral Hüseyin Kıbrıs'a iltica etti. Oğlu Prens Faysal, harbten sonra Versailles Konferansı'na babası namına iştirak etmiş, buradan da İngiltere'ye gitmişti. İngilizler kendisini kısa müddet için Surive Kıralı yaptılar, Irak'taki millivetcilerin itimadını kazanmasiyle de 1932 yılında Irak Kıralı ilân ettirdiler. 1200 senelik bir aradan sonra Haşimiler böylece tekrar siyaset sahnesine çıkmış oldular.

1933 yılında Irak Kıralı Faysal I. öldüğü zaman geride oldukça modern bir memleket bıraktı. Yerine geçen Kıral Gazi 1934 te amca kızı Emire Alive ile evlendi, bu izdivactan da 1935 te II. Favsal doğdu. Halk arasında cok sevilen Kıral Gazi 1939 da bir otomobil kazası neticesi ölünce, reşit olmıyan oğlu Faysal verine idarevi Naib olarak davısı Prens Abdulilah aldı. 1953 mayısında Favsal Irak tahtına gecti ve geçen vıl akrabası Ürdün Kıralı ile anlaşarak Federal Arap Birliği'ni kurdu.

II. Meşrutiyet Nasıl İlân Edilmişti?

Tam yarım asır evvel bir temmuz günü vuku bulan tarihî olayı hiçbir yerde çıkmamış fotoğraflarla anlatıyoruz.

İmparatorluğun her tarafında Padişahın İradei seniyesi okunuyor ve II. Meşrutiyetin ilân edildiği bildiriliyordu. Selânik'te, halk, bu ferman'ı dinlerken...

31 temmuz 1908 tarihinde İstanbul'da münzevi bir padişah olarak tanınan Sultan Abdülhamit tahta cülûsundan beri ilk defa olarak halkın arasına karışmış, onlarla birlikte fotoğrafçılara poz vermiştir.

24 temmuz 1908'de Sultan Abdülhamit, iradei seniye ile Meşrutiyeti ilân etti. Osmanlı İmparatorluğu tarihinde bu, Meşrutiyetin ikinci defa olarak ilânı idi. Bundan önce, 1876 senesinde Mithat Paşa tarafından tatbik edilmek istenen meşruti idare sistemi bir kaç hafta kadar yürürlükte kaldıktan sonra kaldırılmıştı.

Meşrutiyet, memlekete yeni bir veçhe verecek, bir vekiller heyeti, bir senato, bir de mebusan meclisi, devlet idaresini yürütecekti. Basın hürriyetinin temînması, maarif işlerinin Avrupa anlamına göre yeni baştan düzenlenmesile Osmanlı Devleti medeni memleketler safına katılacaktı.

Meşrutiyetin ilânını icap ettiren olayların hikâyesi kısaca şudur: İyiden iyiye teşkilâtlanmış olan Rumeli'deki Jön Türkler Makedonya'da ihtilâl bayrağını dalgalandırmağa başlamışlardı. Bir kaç gün içinde hürriyet meş'alesi memleket sathında yanmağa başladı. Ordunun büyük kısmı Jön Türk'leri destekliyor, bu arada Manastır'da Binbaşı Niyazi binlerce kişiden müteşekkil silahlı bir kuvvet toplayarak bunları Jön Türk'lerin emrine veriyordu. İstanbul Hükümetinin, yabancı bir isyanı bastırmak bahanesiyle, Anadolu'dan buraya yığdığı taburlar, işin hakikatini öğrenince onlar da, «Hürriyet, Adalet, Müsavat» avazeleri ile Jön Türk'lerin safına katıldılar.

Bu şartlar içinde tek çıkar yol, Jön Türk'lerin isteklerini kabul, yani Meşrutiyeti ilân etmekti. Vahim neticeler doğurabilecek kanlı bir ihtilâl ancak bu şekilde önlenebilecek millet sükûna kavuşmuş olacaktı.

İradei seniye'nin okunması ile bütün İmparatorluğu bir anda bir şenlik havası kapladı. Yedisinden yetmişine kadar herkes sokaklara dökülerek günlerce bayram etti. O ana kadar herşeyden elini eteğini çekmiş, münzevi bir hayat yaşayan Sultan II. Abdülhamit, halkın arasına karıştı, fotoğrafçılara tahta cülûsundan beri ilk defa olarak poz verdi, hasılı arzu etmediği bu tarihî günün adamı oldu. Artık «Millet», «Vatan» sözleri kapalı duvarlar dışına çıkıyor, ırk, mezhep, milliyet farkları ortadan kalkıyordu. Bütün İmparatorluk sathına şamil amme suçlarını da içine alan umumi bir af kabul ediliyordu.

O tarihlerde Selanik'te görevli bir Fransız gazetecisi, Rumeli'deki Sırpların, Rumların, Bulgarların ve bütün hıristiyan azınlıkların

Beyaz perdeye veda

Marlon Brando ve Miiko Taka ile birlikte «Sayonara» filminin başlıca rollerinden birinde oynıyan güzel Japon yıldızı Miyoshi Uneki, filmin çevrilişi esnasında tanıştığı Amerikalı prodüktör Winfield Opio ile evlenmeye karar vermiştir. Bu sene en iyi yardımcı artist Oscar Mükâfatı'nı kazanan Miyoshi, halen Filadelphia'nın lokallerinden birinde Japon şarkıları söylemektedir. Marlon Brando ile çok iyi arkadaş olan yıldız «Evlendikten sonra kendimi tamamen evime hasredeceğim» demiştir. Yani beyaz perdeye veda...

Yılın bestecisi

İtalya'da 1958 yılının «Altın plâk» mükâfatı Renato Rascel'e verilmiştir. İtaya'nın şöhretli bir sahne ve perde sanatkârı olan komedyen Rascel, müzikal operetleriyle de meşhurdur. Sahibi bulunduğu operet kumpanyası ile şehir şehir dolaşan bu kıymetli ve komple sanatkâr oynadığı operetlerin melodilerini bizzat besteler. 1958 yılının en beğenilen şarkıları «Arrivederci Roma» ile «Vogliamoci tanto bene» dir. Her ikisini de Renato Rascel bestelemiştir. Fotoğrafta Rascel, hususi sekreteri Uguette Charton ile beraber dansederken görülüyor.

BEKÂRLIĞA VEDA — Bianca Cappone (yukarıda) biraz sonra, hayatını sevdiği adamla birleştirecektir. Bekârlığa gökten düşercesine veda etmek buna denir. Genç çifti birleştirecek olan papaz da (sağda) paraşütçü kıyafetiyle görülüyor.

PARAŞÜTL

GELİN, süslenip püslenir, incik boncuk takar, damat da saçına başına çeki düzen vererek, yeni yaptırdığı gıcır gıcır elbisesini giyer. Öylece nikâh memurunun karşısına çıkarlar. Evlenme merasiminde usûl budur. Gelgelelim el oğlu dünya evine girmek için bakın ne çarelere baş vuruyor. İtalya'nın Torino şehrine yakın Caselle hava alanı evlenme törenlerinin en garibine sahne oldu. İtalyan hava kuvvetlerinde bir

Yedisinden yetmişine kadar her sınıfa mensup İstanbul halkı padişaha teşekkür etmek, minnet hislerini bildirmek üzere toplu halde saraya giderken.

Meşrutiyetin ilânını bir bayram şenliği içinde kutlıyan İzmirli Ermeniler süslü arabalardan müteşekkil kafile halinde şehrin sokaklarında dolaşıyor.

arasında, değil yalnız Türk idaresine karşı, birbirleri için de tarif edilmez bir kardeşlik hissi uyandığını yazıyordu. Yine Meşrutiyetin ilânından bir kaç gün sonra İzmir'de sokaklara dökülen Ermeniler, misli görülmemiş bir tezahüratla bu mutlu olayı kutladılar. Uzun bir alay halinde tertiplenen bu nümayişe süslü arabaların üstünde Ermenilerin yanı sıra Türkler, Rumlar ve Yahudiler de katıldılar. İmparatorluğun her yanında halk Meşrutiyetin ilânını sevinç içinde karşıladı.

ELEKTRİK TELLERİNE HAYAT VEREN ÇİFT

Geçen sayılarımızda, çakıl taşları ile heykelcikler yapan bir sanatkârı takdim etmiştik. Bugün, elektrik tellerinden nadide sanat eserleri meydana getiren sanatkâr bir çifti tanıtıyoruz...

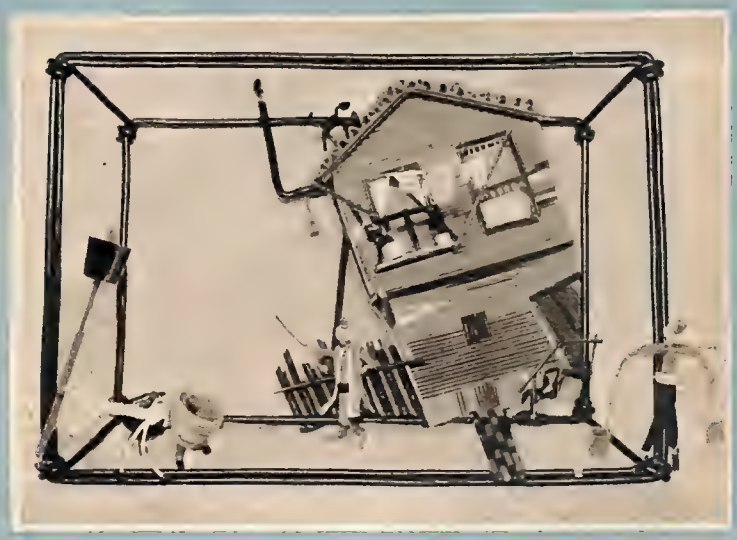

Kozan Ortaokulu, Resim Öğretmeni Yıldırım Güven, karısı Türkçe Öğretmeni Süheylâ Güven'le birlikte sanatta yepyeni bir çığır açmak yolundalar. Bu iş için kullandıkları malzeme, plâstikten yapılmış renkli elektrik telleri-nden ibaret. Dört senedir bu işle uğraşan Güven'ler rengârenk tellerle herbiri bir sanat eseri olan kompozisyonlar meydana getiriyorlar. Konularını, folklor ve eski hayatımızdan sahneler teşkil ediyor.

NİKÂHA

zamanlar paraşütçü olarak vazife gören Alberto de Cristofaro, nişanlısı on sekiz yaşında Bianca Cappone'yi kaptığı gibi küçük bir talim uçağına binmiştir. İşi sağlama bağlamak için de yanlarına yine İtalyan paraşütçü kıtalarının emekli bir papazı olan Don Dino Basso'yu almayı da unutmamışlardır. Uçak böylece havalanmış, Caselle hava alanının üstüne geldikleri zaman müstakbel gelin, damat adayı, papaz uçaktan atlamış ve üçü birden paraşütleri altında süzüle süzüle toprak anaya kavuşmuşlardır. Kafile yere ayak basınca meydanda toplanan akraba ve dostlarının alkışları arasında çiçeklerle süslenmiş bir jeep'e binerek alanın kenar bir yerinde kurulan mihrab'a gelmişler ve burada nikâhları kıyılmıştır. Esas mesleği daktiloluk olan Bianca, o güne kadar paraşüt kelimesinin ifade ettiği mânayı dahi bilmediği halde, nişanlısının hatırı için, ona kavuşmak için seve seve bu tehlikeli işe girmiştir. Aşk dediğin de böyle olur...

GARİP NİKÂH KIYAFETİ — Gelin, güvey ve papaz paraşütçü kıyafetiyle.

MERASİM — Resim, paraşütle atlıyarak merasim mahalline gelen genç çiftin Caselle hava alanında nikâhlarını mütaakıp yapılan dinî âyini tespit etmektedir.

91 inci Sayımızdaki İstanbul Rehberi Hakkında:

91. inci sayımızda verdiğimiz İstanbul rehberinde Süleymaniyedeki Türk ve İslâm eserleri müzesi yanlışlıkla Topkapı Sarayı avlusunda gösterilmiştir. Özür dileriz. Müzelerin yerlerinde ve açık bulunduğu zamanlarda da bazı karışıklıklar olduğu için bunları yeniden ve düzelterek aşağıya kaydediyoruz :

TOPKAPI SARAYI — Salı ve pazar hariç her gün 10 - 12 ve 13 - 17, cumartesi günleri ise 13 - 17 arasında açıktır. **HAREM DAİRESİ** pazartesi, perşembe günleri 10 - 12, 13 - 16,30, cumartesi günü ise 10 - 12 arası açıktır. **HAZİNE DAİRESİ** salı hariç her gün 10 - 12, 13 - 17, cumartesi günleri ise 10 - 12 arası ziyaretlere açık bulunmaktadır

RUMELİHİSARI — Pazartesi hariç her gün 10 - 19,30 arası ziyaretçilere açık tutulmaktadır.

ŞARK ESERLERİ VE FATİH MÜZESİ Topkapı Sarayı'nın avlusunda değil, bu avlu ile Gülhane Parkı'nın üst kısmının arasındadır.

ÇEMBERLİTAŞ III. Mustafa zamanında onarılmamıştır. Bu tarihî taşın restore edilmesi, demir çemberlerle sarılması, II. Mustafa'nın saltanat yıllarına raslamaktadır.

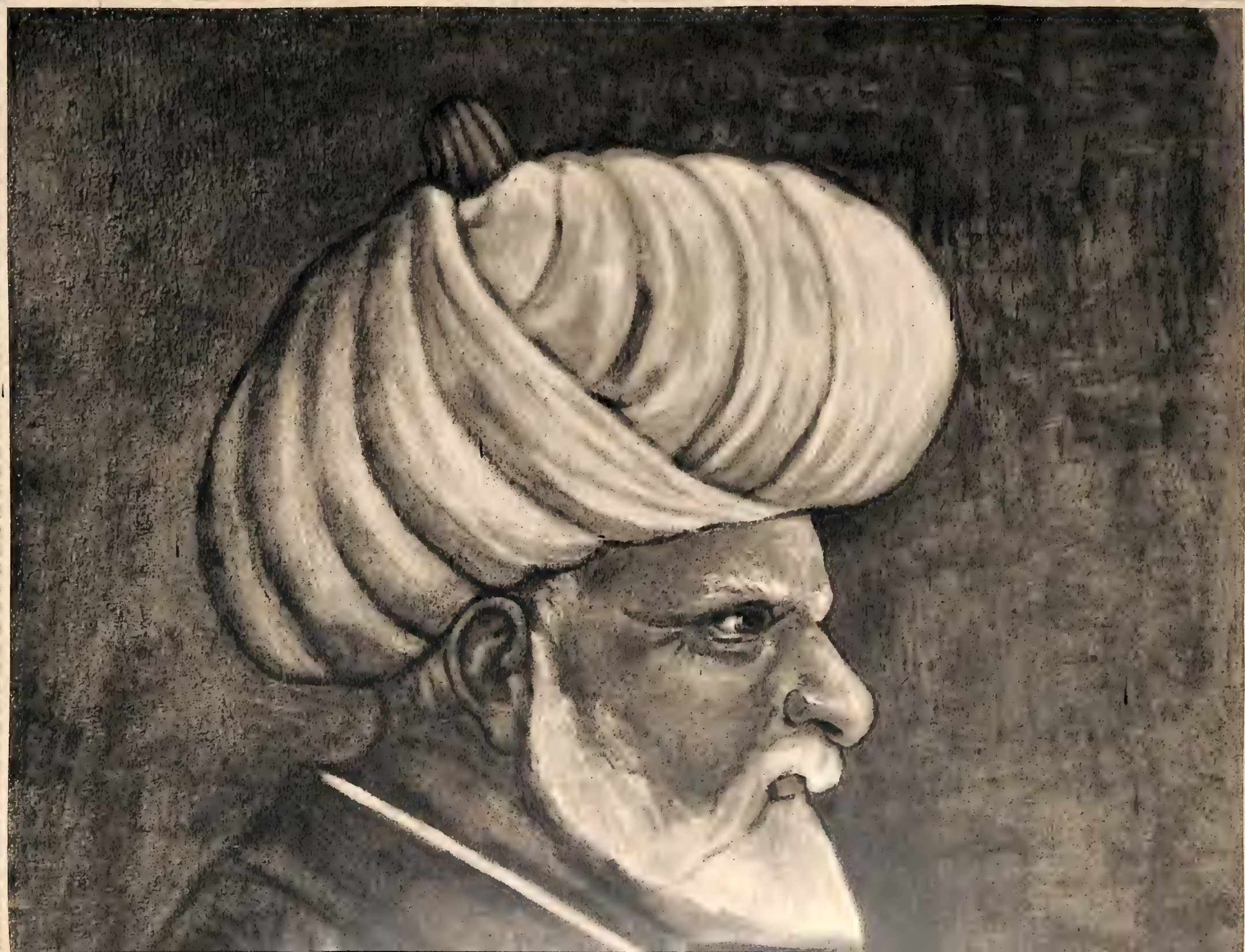

Hayat

BARBAROS HAYREDDİN

(1467 - 4 Temmuz 1546)

FOTOĞRAF : İNAL TENGİZMAN

Tablo «Deniz Müzesi»ndedir. Chicago Art Institute'deki aslına göre Feyhaman Duran tarafından yapılmıştır.

SUSİ WONG

7

YAZAN: RICHARD MASON

ÇEVİREN: SADUN ALTUNA

SUSİ'nin oturduğu beşinci kata çıkınca manzara değişti. Merdiven basamakları gıcır gıcır yıkanmıştı. Her taraf pırıl pırıldı. Odaya ayak bastığım zaman bu kızın titizliği karşısında hayran kaldım. Yalnız duvardaki raflarla minicik balkon lüzumsuz eşya ile doluydu. Anlaşılan o da, her Çinli gibi, eline geçen şeyleri atmağa kıyamıyordu. Şişeler, boş konserve kutuları, mukavva parçaları, yumak halinde bağlanmış sicimler...

Dadı, odanın ortasına bağdaş kurmuş çocuğun çamaşırlarını tamir ediyor, küçük de boş bir konserve kutusu ile oynuyordu. Yavrucak annesini farkedince, oyuncağını bir kenara atarak sevinçle kollarını sallamağa başladı. Susi, çocuğunu kaldırarak şefkatle kucakladı.

Çocuk, bana her zamankinden daha da perişan göründüğü halde :

— Sıhhati iyi maşallah... dedim.

Sırtına birkaç defa vurduktan sonra :

— Evet ama, öksürüğü hâlâ geçmedi... diye cevap verdi.

Çocuğa o esnada hakikaten korkunç bir nöbet gelmişti. Boğulurcasına öksürüyor, öksürdükçe de, uçuk benzi pancar gibi kızarıyordu.

İlk gecemizin hâtırası olmak üzere Susi'ye ne hediye edebileceğimi sabahtan beri düşünüyordum. Birden aklıma parlak bir fikir geldi.

— Bugünün şerefine küçüğün bir resmini çektirelim... dedim. Çabuk hazırlan, dadı da bizimle gelsin.

Çok sevindi. Dadıya fikrimi tercüme edince, o da ağzındaki bütün gümüş dişleri göstererek sırıttı. Bu ihtiyar kadın, kahverengiye çalan buruşuk suratı ortasında ışıl ışıl yanan küçücük gözleriyle cidden sevimli bir mahlûktu. Susi, Kuzey Çin'den gelen bu kadının kaba tavırlarına zaman zaman sinirlenmekle beraber, ona yine de büyük bir sevgi ile bağlıydı. Dadı da bu kızın güzelliğine hayrandı. Çocuğuna hususi bir oda ayırıp, dadı tutabilecek durumda olduğu için de gıpta ederdi.

Hazırlanma faslı bitince, ihtiyar dadı, torba biçimi katladığı büyükçe bir bezin içine küçüğü yerleştirerek sırtına astı. Beriki, minicik parmaklarını emmekle meşguldü.

Biz önde, dadı arkada evi terkederek Hennessy Caddesi'ne saplanan dar sokakta yürümeğe koyulduk. Bu civar sayısız fotoğrafçılarla dolu idi. İlk dükkânın önünde durduk. Tozlu vitrinin tam ortasında bir İngiliz bahriye erinin zevksiz şekilde boyanmış portresi vardı. Adamın saçları buğday sarısı, yanakları pembe, gözleri de mübalâğalı şekilde açık gök mavisi idi. Bunun etrafında da Çinli çiftlerin Avrupa zevkine göre çekilmiş resimleri vardı. Kızların saçları kıvır kıvır dalgalı, suratları pomatılı, beyaz gömlekli damatların ise tutkalla yapıştırılmış gibi dümdüzdü. Ceplerinde dantelâlı bir mendil, üzerine iliştirilmiş bir de dolma kalem vardı. Tıpkı, Londra tren istasyonları civarındaki fotoğrafçı vitrinleri gibi. Aradaki fark, Hong Kong'dakilerin çekik gözlü oluşlarıydı.

İçeri girdik. Fotoğrafçı, İngilizceyi acayip bir şive ile burnundan konuşan genç bir Çinli idi. Poz verme hususunda hayli bilgiçlik tasladı. Bir filim rejisörü gibi oradan oraya koşuyor, arada bir hantal fotoğraf makinesinin içine başını sokarak talimat veriyordu. Bu hal böylece bir müddet devam etti. Sabrı tükenen Susi nihayet atıldı :

— Resmi çekeceksen çek. Çocuk sinirlenmeğe başladı. Bak nasıl somurtuyor. Dur daha çekme, önce biraz gülsün de öyle...

Çocuk nerede ise ağlıyacaktı. Susi, karşısına geçerek kendine has usulü ile onu tekrar güldürmeğe uğraştı. Hakikaten de çocuk hemen tebessüm etmeğe başladı.

Nihayet, mermer korkuluklu bir taraça ile bir çiçek bahçesini gösteren zevksiz panonun önünde bebeğin, kâh yalnız, kâh dadı ile, kâh Susi ile birlikte çeşit çeşit resmi çekildi. Neticede sıra bana geldi. Susi, kucağında çocuk bir iskemleye oturdu, ben de geride ayakta durdum.

Adam âletini hazırlamakla meşgûlken şöyle fısıldadım :

— Resmi gören, beni çocuğun babası sanacak...

— İşine gelmiyor mu bu ?...

— Bilâkis, hoşuma gidiyor Susi...

— Çocuğuma, büyüdüğü zaman, bu adam senin babandır diyeceğim. Onun için böyle güzel oldun...

Bunları söylerken yüzünü belirli bir memnuniyet kaplamıştı. O anda resim çekildi.

Adama pey bırakmak için cüzdanımı çıkardım. Susi araya girerek mâni olmak istedi. Bu kız beni masrafa sokmamak için elinden geleni yapıyordu. Kısa bir çekişmeden sonra makbuzu kaptığım gibi cebime yerleştirdim. Bu suretle, Susi'nin benden evvel resimleri alarak paranın tamamını ödemesini önledim.

Fotoğrafçıdan çıkınca, dadıyı çocukla birlikte eve yollıyarak, beraber at yarışına gitmeğe karar verdik.

■

Hong Kong yarış sahası, şehrin kenar bir yerinde, Happy Valley'de idi. Wanchai'a kadar tramvaya bindik, geri kalan kısmı da yürüdük.

Modern apartman bloklarının yanı sıra sefil barakalar korkunç bir tezat halinde yamaçlardan yukarı doğru uzanıyordu. Vâdinin ortasında ucu bucağı belirsiz bir düzlükte futbol sahaları bulunuyordu. At yarışlarının yapıldığı hipodrom işte burada idi.

Yarış sahasına girdiğimizde birinci koşu henüz bitmişti. Üniformalı Çinlilerden teşekkül eden bando. «Şair ve Köylü» uvertürünü çalıyordu. Tribünler hıncahınç dolu idi. Göze ilk batanlar, İngiliz iş adamları, sivil giyinmiş subaylar, yüksek memurlar, zengin Çinlilerdi. Üst tabakaya mensup bu kadar çok Çinliyi ilk defa bir arada görüyordum. Kimi, kapalı ipekten ceketler, kimi en pahalı makasdarların eseri İngiliz biçimi elbiseler giymişlerdi. Geçtikleri yerde, en nadide Paris parfümlerinden bir koku bırakan kadınların üzerinde de rengârenk şahane Çin entarileri vardı. Bu manzaranın seyrine doyum olmuyordu.

Susi, yarı ciddi, yarı şaka :

— Burada harika kadınlar var... dedi. Seni kaçırmaktan korkuyorum.

— Saçmalama Susi, bunların hiçbiri senin eline su dökemez... diye atıldım.

— Olsun, hele ben işi sağlama bağlıyayım da...

Böyle diyerek elimden sıkı sıkı tuttu.

İkinci yarışta oynamağa karar verdik. «Uğursuz» isimli ata beş dolâr bağladım. Susi de yedi numaralı ata oynadı. Bu onun talih sayısıydı.

Bu iş bitince koşu sahasının yanına doğru yürüdük. Susi hâlâ eliyle bileklerimden sımsıkı tutuyordu. Birden olduğu yerde mıhlanmış gibi durarak az ötesini işaretle :

— Bak Robert... dedi. Kim var orada...

Rodney Tessler bizim tarafa doğru geliyordu, ama elindeki yarış programına öylesine dalmıştı ki, bizi farketmedi. Üzerinde köpek balığı derisinden açık yeşil acayip bir elbise, yeşil benekli bir boyunbağı, ayağında da yine yeşil renkte ayakkabılar vardı.

— Çabuk Susi, bizi görmeden kayboalım... dedim.

Fakat bu anda programdan başını kaldıran Rodney bizi farketti. İster istemez elimle selâmlamak zorunda kaldım.

İşin garibi, bize doğru baktığı halde, sanki bizi görmüyordu. Bakışları, şeffaf bir cisimmişiz gibi her ikimizi de delip tâ uzaklara gidiyordu. Gözlerinde acayip bir dönukluk, bir mânasızlık vardı. Netekim, burun buruna geldiğimiz halde, bizi farketmemiş gibi yanımızdan geçerek kalabalık arasında gözden kayboldu. Sıcağa rağmen, vücudumu tuhaf bir ürperme aldı. Susi'nin koluna dokundum, o da titriyordu.

Bir müddet için Rodney'i unutarak yarışı setretmeğe koyulduk. Koşu başlamıştı. Susi'yi pist üzerinde ter içinde koşan atlardan ziyade tribündeki kadınlar ilgilendiriyordu. Atlar ikinci tura girince heyecan son haddini buldu. Baktım, Susi hâlâ nazarlarını şahane pırlanta küpeli, kısa saçlı bir Çinli kadına dikmişti.

İki dakika sonra yarış bitince Susi, kadından başını çevirmeden :

— Hangi at kazandı... dedi. Bak şu kadına, saçları ne harika. Nasıl, hoşuna gidiyor mu ?

— Evet, ama bu güzel saçlarını bu şekilde kesmene müsaade edeceğimi sanıyorsan yanılıyorsun...

— Sürdüğü koku da nefis...

— Şimdi bunları bırak da yarışa bak. Senin atın kaybetti. Şimdi hangisine oynamak niyetindesin ?

— Gene yedi numaraya...

Bütün yarışma boyunca bu numarada ısrar etti. Bu arada iki defa kazandı. Birincisinde at favori olduğu için pek birşey alamadı, ama ikincide hiç kimsenin rağbet etmediği bir hayvan birinciliği aldığı için

bizim Susi iki yüz dolâr kazandı.

Rodney'le tekrar karşılaşmamak için Allahıma dua ettiğim halde, itiş kakış arasında bir ara yanımıza kadar sokuldu. Bir an için göz göze geldik. Bu bir saniyelik bakış, adamın şuur altında gizli olan hissi kavramama yetti : Düpedüz nefret ve alelâde bir tecessüs.

Sevkitabii ile Susi'yi arkamda siper ettim. Kalbimden bu kızı korumam için bir emir geliyordu sanki...

■

Wanchai'ye kadar gene yayan yürüdük. Sigara almak için bir dükkâna girdim. Çıktığımda Susi gözden kaybolmuştu.

Dakikalarca yarı endişeli, yarı kızgın bekledim. Susi, beni bırakıp gitmiş miydi acaba ?... Soğuk bir terin sırtımdan aşağı doğru indiğini duydum. Birden, biraz ötedeki mağazadan çıktı. Elinde bir paket vardı.

— Haber vermeden nereye gittin Susi ?...

— Kendime bir parfüm almağa...

— Parfüm mü ?...

— Evet, hani şu yarış yerindeki kadının sürdüğü cinsten.

Elinde tuttuğu küçük paketi gösterdi. O kadar mesuttu ki öfkemi unuttum.

Rıhtıma kadar tramvayla geldik. Nam Kok'a yaklaştığımızda kapının önünde duran bir taksiden Rodney iniyordu.

Adımlarımızı yavaşlatarak, kendisinden beş dakika sonra otele girdik. Yukarıya çıkınca, kapısını yine ardına kadar açık bulduk. Az sonra balkonda karşılıklı Tong'un getirdiği çayı içiyorduk.

Susi, elindeki paketi bana doğru uzatarak :

— Aldığım şeyi görmek ister misin Robert... dedi. Aç da bak...

Sicimi çözüp kâğıdı açınca içinden parfüm şişesi yerine gümüşten, son derece zarif bir kutu çıktı.

— Doğrusu fevkalâde birşey. Ama.

— Bunu senin için aldım Robert.

— Benim için mi ? Şaka mı ediyorsun Susi ?...

— Sana lâyık değil, fakat...

— Delirdin mi yavrum ? Bunun için herhalde bir servet ödedin...

— Ödiyen ben değilim. Yedi numaralı at ödedi...

— Nasıl teşekkür edeceğimi bilemiyorum. Bunu yapmamalıydın sevgilim.

— İstersen sigaralarını korsun, istersen de düğmelerini. Evet, düğmelerin içinde bence daha uygun. Gömleğinden koptukça bunun içine at, ben gelir tekrar dikerim...

Bu melek kalbli kızı alnından öptüm. Bu anda hem mesut, hem endişeli idim. Bu iş nasıl devam edecekti böyle ? O kadar fakirdim ki... Resimlerimle kazandığım cüzi para Susi ile çocuğunu geçindirmeğe nasıl yetecekti ?

O anda kapıda hafif bir tıkırdama oldu. Sessizce gittim. Kapının altındaki havalandırma kapağı öyle yapılmıştı ki, dışardan içerisini görmek kabil değildi, buna mukabil içeriden dışarısı mükemmelen görülebiliyordu.

İşte, bu kapaktan bir şey gördüm.

Yeşil birşey... köpek balığı derisinden yapılmış bir pantolonun alt tarafını... onun daha altında da yeşil renkte bir çift ayakkabı...

Bir an bekledim. Sonra kasten gürültü çıkararak anahtarı çevirdim. Kapı kilitlenmişti.

Bu anda kapı çalındı. Bekledim. Tekrar çalındı. Neden sonra anahtarı çevirerek yıldırım hızı ile kapıyı ardına kadar açtım.

Rodney bir heykel kadar hareketsiz karşımda duruyordu. Kısık bir sesle :

— Girebilir miyim... diye sordu.

İçeri girince doğruca balkona çıktı. Bir iskemleye çökerek başını avuçları içinde gizledi.

— Beni perişan ettiniz. Bunu sizden hiç beklemezdim...

— Ne demek istediğini pek anlıyamadım Rodney... dedim.

— Kalbimi parça parça ettiniz. Her gece sabaha kadar hıçkırıklar içinde boğuluyorum.

Başı hâlâ avuçları içinde saklı idi. Vaziyeti idare etmek gayesiyle :

— Çok müteessirim Rodney... dedim.

Yoksa bu herifin tiyatroculuğunu artık öğrenmiştim. Her haliyle tepeden tırnağa kadar sahte idi. Kendini acındırmaktan hususi bir zevk duyuyordu.

Sözüne devam etti :

— Mücadeleyi siz kazandınız. Tebrik ederim. Yalnız şunu unutmayın ki, burada tek arkadaşım sizlersiniz. Onun için dostluğunuza ihtiyacım var.

Ayağa kalkarak sert bir tarzda elini bana doğru uzattı :

— Sizlere saadetler dilerim.

Korkunç bir kâbustan uyanmış gibi başını iki yana sallıyarak derin bir nefes aldı :

— Allahıma şükürler olsun ki, bu iş artık bitti...

Sonra Susi'ye sahte bir tebessümle bakarak ilâve etti :

— Dostunuza bir fincan çay ikram etmez misiniz ?...

Aradan bir saat geçti. Adam hâlâ balkonumda oturuyordu. Susi odaya çekilmiş, elinde tuttuğu kristal bardağa parmaklariyle vuruyor, kristalin çınlaması balkona kadar duyuluyordu. Bu arada yan gözle beni süzüyor, bu bakışlarla sanki, erkek olsan bu herifi kapı dışarı ederdin, demek istiyordu.

Nihayet ayağa kalktım. Oralı olmadı. On dakika daha mühlet verdim. Bu defa da aldırmayınca :

— Çok müteessirim Rodney... dedim. Fakat şimdi çalışmam lâzım. Eğer müsaade ederseniz...

Gözleri bir anda buzlu cam gibi donuk bir hal aldı. Korkunç nefret yeniden avdet etti.

— Asıl müteessir olan benim Robert. Dostluğumdan memnun kalacağınızı sanmıştım. Yanılmışım.

Bir anda odayı terketti, az sonra kapısını hiddetle çarptığı duyuldu.

Lokantadan akşam yemeklerimizi getirtmiş, sofraya oturmağa hazırlanmıştık ki, kapı vuruldu. Duymamazlıktan geldik.

— Size bir şişe viski getirdim...

Bu, Rodney'in sesi idi.

Ortalığı bir sessizlik bürüdü. Ne ben, ne Susi konuşmuyorduk... Sonra Rodney :

— Sadece bırakıp gideceğim. Merak etmeyin, oturmıyacağım... dedi.

İçimden cehenneme gitmesini temenni ediyordum. Ama hâlâ kapının önünde idi. Solumasını duyordum âdeta.

— Pekâlâ, öyle olsun. Mademki niyetiniz yok. Yalnız şunu unutmayın ki, bu sondur, anladınız mı son...

(Devamı gelecek sayıda)

EVİNİZ
Bakımla

ve

Sigorta ile
Korunur

SİGORTANIZI
Bugünkü Değerle
Yaptırınız

DOĞAN
SİGORTA

Bir müddet için Rodney'i unutarak yarışı setretmeğe koyulduk. Koşu başlamıştı. Susi'yi pist üzerinde ter içinde koşan atlardan ziyade tribündeki kadınlar ilgilendiriyordu. Atlar ikinci tura girince heyecan son haddini buldu. Baktım, Susi hâlâ nazarlarını şahane pırlanta küpeli, kısa saçlı bir Çinli kadına dikmişti.

İki dakika sonra yarış bitince Susi, kadından başını çevirmeden :

— Hangi at kazandı... dedi. Bak şu kadına, saçları ne harika. Nasıl, hoşuna gidiyor mu ?

— Evet, ama bu güzel saçlarını bu şekilde kesmene müsaade edeceğimi sanıyorsan yanılıyorsun...

— Sürdüğü koku da nefis...

— Şimdi bunları bırak da yarışa bak. Senin atın kaybetti. Şimdi hangisine oynamak niyetindesin ?

— Gene yedi numaraya...

Bütün yarışma boyunca bu numarada ısrar etti. Bu arada iki defa kazandı. Birincisinde at favori olduğu için pek birşey alamadı, ama ikincide hiç kimsenin rağbet etmediği bir hayvan birinciliği aldığı için

bizim Susi iki yüz dolâr kazandı.

Rodney'le tekrar karşılaşmamak için Allahıma dua ettiğim halde, itiş kakış arasında bir ara yanımıza kadar sokuldu. Bir an için göz göze geldik. Bu bir saniyelik bakış, adamın şuur altında gizli olan hissi kavramama yetti : Düpedüz nefret ve alelâde bir tecessüs.

Sevkitabiî ile Susi'yi arkamda siper ettim. Kalbimden bu kızı korumam için bir emir geliyordu sanki...

■

Wanchai'ye kadar gene yayan yürüdük. Sigara almak için bir dükkâna girdim. Çıktığımda Susi gözden kaybolmuştu.

Dakikalarca yarı endişeli, yarı kızgın bekledim. Susi, beni bırakıp gitmiş miydi acaba ?... Soğuk bir terin sırtımdan aşağı doğru indiğini duydum. Birden, biraz ötedeki mağazadan çıktı. Elinde bir paket vardı.

— Haber vermeden nereye gittin Susi ?...

— Kendime bir parfüm almağa...

— Parfüm mü ?...

— Evet, hani şu yarış yerindeki kadının sürdüğü cinsten.

Elinde tuttuğu küçük paketi gösterdi. O kadar mesuttu ki öfkemi unuttum.

Rıhtıma kadar tramvayla geldik. Nam Kok'a yaklaştığımızda kapının önünde duran bir taksiden Rodney iniyordu.

Adımlarımızı yavaşlatarak, kendisinden beş dakika sonra otele girdik. Yukarıya çıkınca, kapısını yine ardına kadar açık bulduk. Az sonra balkonda karşılıklı Tong'un getirdiği çayı içiyorduk.

Susi, elindeki paketi bana doğru uzatarak :

— Aldığım şeyi görmek ister misin Robert... dedi. Aç da bak...

Sicimi çözüp kâğıdı açınca içinden parfüm şişesi yerine gümüşten. son derece zarif bir kutu çıktı.

— Doğrusu fevkalâde birşey. Ama.

— Bunu senin için aldım Robert.

— Benim için mi ? Şaka mı ediyorsun Susi ?...

— Sana lâyık değil, fakat...

— Delirdin mi yavrum ? Bunun için herhalde bir servet ödedin...

— Ödiyen ben değilim. Yedi numaralı at ödedi...

— Nasıl teşekkür edeceğimi bilemiyorum. Bunu yapmamalıydın sevgilim.

— İstersen sigaralarını korsun, istersen de düğmelerini. Evet, düğmelerin içinde bence daha uygun. Gömleğinden koptukça bunun içine at, ben gelir tekrar dikerim...

Bu melek kalbli kızı alnından öptüm. Bu anda hem mesut, hem endişeli idim. Bu iş nasıl devam edecekti böyle ? O kadar fakirdim ki... Resimlerimle kazandığım cüzi para Susi ile çocuğunu geçindirmeğe nasıl yetecekti ?

O anda kapıda hafif bir tıkırdama oldu. Sessizce gittim. Kapımın altındaki havalandırma kapağı öyle yapılmıştı ki, dışardan içerisini görmek kabil değildi, buna mukabil içeriden dışarısı mükemmelen görülebiliyordu.

İşte, bu kapaktan bir şey gördüm.

Yeşil birşey... köpek balığı derisinden yapılmış bir pantolonun alt tarafını... onun daha altında da yeşil renkte bir çift ayakkabı...

Bir an bekledim. Sonra kasten gürültü çıkararak anahtarı çevirdim. Kapı kilitlenmişti.

Bu anda kapı çalındı. Bekledim. Tekrar çalındı. Neden sonra anahtarı çevirerek yıldırım hızı ile kapıyı ardına kadar açtım.

Rodney bir heykel kadar hareketsiz karşımda duruyordu. Kısık bir sesle :

— Girebilir miyim... diye sordu.

İçeri girince doğruca balkona çıktı. Bir iskemleye çökerek başını avuçları içinde gizledi.

— Beni perişan ettiniz. Bunu sizden hiç beklemezdim...

— Ne demek istediğini pek anlıyamadım Rodney... dedim.

— Kalbimi parça parça ettiniz. Her gece sabaha kadar hıçkırıklar içinde boğuluyorum.

Başı hâlâ avuçları içinde saklı idi. Vaziyeti idare etmek gayesiyle :

— Çok müteessirim Rodney... dedim.

Yoksa bu herifin tiyatroculuğunu artık öğrenmiştim. Her haliyle tepeden tırnağa kadar sahte idi. Kendini acındırmaktan hususi bir zevk duyuyordu.

Sözüne devam etti :

— Mücadeleyi siz kazandınız. Tebrik ederim. Yalnız şunu unutmayın ki, burada tek arkadaşım sizlersiniz. Onun için dostluğunuza ihtiyacım var.

Ayağa kalkarak sert bir tarzda elini bana doğru uzattı :

— Sizlere saadetler dilerim.

Korkunç bir kâbustan uyanmış gibi başını iki yana sallıyarak derin bir nefes aldı :

— Allahıma şükürler olsun ki, bu iş artık bitti...

Sonra Susi'ye sahte bir tebessümle bakarak ilâve etti :

— Dostunuza bir fincan çay ikram etmez misiniz ?...

Aradan bir saat geçti. Adam hâlâ balkonumda oturuyordu. Susi odaya çekilmiş, elinde tuttuğu kristal bardağa parmaklariyle vuruyor, kristalin çınlaması balkona kadar duyuluyordu. Bu arada yan gözle beni süzüyor, bu bakışlarla sanki, erkek olsan bu herifi kapı dışarı ederdin, demek istiyordu.

Nihayet ayağa kalktım. Oralı olmadı. On dakika daha mühlet verdim. Bu defa da aldırmayınca :

— Çok müteessirim Rodney... dedim. Fakat şimdi çalışmam lâzım. Eğer müsaade ederseniz...

Gözleri bir anda buzlu cam gibi donuk bir hal aldı. Korkunç nefret yeniden avdet etti.

— Asıl müteessir olan benim Robert. Dostluğumdan memnun kalacağınızı sanmıştım. Yanılmışım.

Bir anda odayı terketti, az sonra kapısını hiddetle çarptığı duyuldu.

Lokantadan akşam yemeklerimizi getirtmiş, sofraya oturmağa hazırlanmıştık ki, kapı vuruldu. Duymamazlıktan geldik.

— Size bir şişe viski getirdim...

Bu, Rodney'in sesi idi.

Ortalığı bir sessizlik bürüdü. Ne ben, ne Susi konuşmuyorduk... Sonra Rodney :

— Sadece bırakıp gideceğim. Merak etmeyin, oturmıyacağım... dedi.

İçimden cehenneme gitmesini temenni ediyordum. Ama hâlâ kapının önünde idi. Solumasını duyordum âdeta.

— Pekâlâ, öyle olsun. Mademki niyetiniz yok. Yalnız şunu unutmayın ki, bu sondur, anladınız mı son...

(Devamı gelecek sayıda)

EVİNİZ
Bakımla
ve
Sigorta ile
Korunur

SİGORTANIZI
Bugünkü Değerle
Yaptırınız

DOĞAN
SİGORTA

Çocuğunuz henüz 1 yaşında iken...

Şimdiden çocuğunuza Türk Ticaret Bankasında bir

İKRAMİYELİ GRUP MEVDUATI

hesabı açtırınız. Orta okul sıralarına geldiği zaman ÖMRÜ BOYUNCA BİR İRAT SAHİBİ olabilir.

TÜRK TİCARET BANKASI

1958 CANNES

FESTİVAL SARAYI — Cannes sokakları Caz Festivali'nin renk renk afişleriyle donanmıştı. Mevsim dolayısiyle zaten kalabalık olan şehir, müzikseverlerin akınıyle daha da kalabalıklaşmıştı. Herkes gece - gündüz şort ve mayolarla dolaşıyor, hemen hiç denizden çıkmak istemiyordu. Yukarıdaki fotoğrafta konserlerin başlıyacağı gün bayraklarla donatılan Festival Sarayının dış manzarası görülüyor.

WHISKY A GOGO'DA KOKTEYL — Festival Komitesi Cannes'in en popüler gece kulüplerinden biri olan Whisky a Gogo'da sanatkârlar ve basın mensuplarına bir açık hava kokteyli verdi. Kokteylde dünyanın en ünlü caz üstadları yan yana gelmişlerdi. Yukarıdaki fotoğrafta Dizzy Gillespie genç baterist J. C. Heard ile el sıkışıyor. Ortada görülen Roy Eldridge, solda viski içen de piyanist Lou Lery'dir.

CAZ FESTİVALİ . . .

ARKADAŞIMIZ MEFTUN OLGAÇ BİLDİRİYOR: «8-13 temmuz arasında Cannes'da tertiplenen Caz Festivali bir çok müzik severlerin buraya akın etmelerine sebep oldu. Festivalin açılış gecesi açık ve kısa tuvaletli güneşten esmerleşmiş güzellerin yanında gömlek ve süveterli gençler bir tezat teşkil ediyordu. Dizzy Gillespie, Stan Getz, Coleman Hawkins, ve Ella Fitzgerald kendilerinden en çok imza istenen kimse oldular.»

ELLA FITZGERALD SAHNEDE — Festivalin üçüncü gecesindeyiz. Büyük salonun bütün elektrikleri sönmüş bir taraftan erguvan kırmızısı diğer taraftan çivit mavisi iki ışık huzmesi, orkestra ve siyahi şarkıcı Ella üzerinde toplanmıştı. Meşhur şarkıcı «St. Louis Blues» u bitirmek üzereydi ki binlerce elden çıkan alkış sesi etrafı kapladı.

BİR GRUP — Festival Komitesi'nin kokteylinden diğer bir sahne. «Jazz at the Philarmonice» e mensup meşhur müzisyenleri Cannes'a getiren beynelmilel organizatör Norman Granz, Ella Fitzgerald'la konuşuyor. Arka plânda muhabirimiz Meftun Olgaç önde de tenor sax'çı Don Byas görülüyor.

COOL VE BOP YAN YANA — Festivalin 4 ve 5 inci günü tamamiyle modern caz'a hasredilmişti. Ama Ispanyol piyanisti Tete Montoliu ve «Modern Jazz Quartet» i Cannes'daki müzikseverleri âdeta büyülediler. Fotoğraf «Jam - Session» yapan müzisyenleri göstermektedir. Soldan sağa doğru: J. C. Heard, Dizzy Gillespie, Stan Getz, Rene Golstein.

KISKANÇ MISINIZ ?

Bazı kadınlarda kıskançlık, hastalık gibidir. Aşk ve izdivaç hayatına tesir eder. Kıskançlık, bilhassa aşkta utanç verecek bir his olmalıdır. Çünkü en kıskanç kadınlar, daima en zayıf olanlardır. Evli hanımlar, kıskançlık derecenizi bilmek isterseniz sualleri «evet» veya «hayır» diye cevaplandırınız. Boş yerleri böylece doldurduktan sonra neticeyi öğrenebileceksiniz...

1 — Eşiniz bir akşam eve geç kalacak olsa, hemen aklınıza bazı ihtimaller getirir misiniz ? ☐

2 — Arkadaşınız sizden daha şık ve pahalı giyinmişse içinizde garip bir eziklik duyar mısınız ? ☐

3 — Arkadaşınızın çok şık olduğunu eşiniz de yüzüne karşı söylerse tahammül eder misiniz? ☐

4 — Eşiniz bir kadına dikkat ve alâka ile bakarsa, bakışlarını kontrol etmek ister misiniz ? ☐

5 — Başkalarının şanslı olduğunu görmek, sizde hiddete benzer bir his uyandırır mı ? ☐

6 — Eşinizin ceplerini, para cüzdanını gizlice karıştırmak gibi bazı âdetleriniz var mıdır? ☐

7 — Başkasına verilen hediye size verilenden daha kıymetli olursa buna üzülür müsünüz ? ☐

8 — Çocuğunuz eşinize daha düşkünse, kalbinizde kırgınlık gibi birşey hisseder misiniz ?... ☐

9 — Eşiniz bitişikteki odadan telefon ederken kulak kabartmak ihtiyacını duyar mısınız ? ☐

10 — Eşinize sık sık, kendi işleri yüzünden sizi ihmal ettiğini söylemek âdetiniz var mı ? ☐

11 — Arkadaşınızın harikulâde mücevherine hasetle bakıp «sahte mi?» diye sorar mısınız? ☐

12 — Bir toplantıda zekâsı ve tatlı dili ile sizi unutturan bir kadına düşmanlık duyar mısınız? ☐

13 — Bir şeyi çok beğenseniz bile, muhakkak surette tenkid etmek arzusunu duyar mısınız ? ☐

14 — Eşinizin ufak tefek zevklerini saadetinizin bir düşmanı olarak telâkki eder misiniz ? ☐

KISKANÇSINIZ

5 ile 8 arasında «evet» diyorsanız normal bir kıskançlığınız var. 8 ile 11 arasında çok kıskançsınız. «Evet» diye cevaplandırdığınız sualler 11 den fazla ise, sizde kıskançlık hastalık halini almış demektir. Size tavsiyemiz, önce kendinize olan itimadınızı kuvvetlendirmenizdir. Unutmayınız ki kıskançlık, aşağılık duygusunun bir tezahürürdür.

KISKANÇ DEĞİLSİNİZ

1 ile 5 arasında «evet» diyorsanız, sizi tebrik etmek lâzım. Çünkü kıskançlık semtinize bile uğramıyor demektir. Yalnız bu arada şunu da hatırlatmak isteriz: Kadın olduğunuzu unutmayın ve biraz daha hassas ve uyanık olun. Biraz kıskançlık, aile saadetinin tuzu, biberi gibidir. Eğer ufak tefek kıskançlıklar olmazsa, aşk tehlikeye girer.

OSMANLI SARAYLARINDA

Harem Hayatının İçyüzü

9 Onüç yaşındaki Fatma Sultan ellilik kocası İbrahim Paşa'yı çılgın gibi kıskanıyor, haremdeki cariyelere bir an bile göz açtırmıyordu.

YAZAN: ÇAĞATAY ULUÇAY

ELLİ yaşında olmasına rağmen İbrahim Paşa, Fatma Sultanın aşkından geceleri uyuyamaz olmuştu. Bir delikanlı şair gibi sevdiği kadın için şiirler yazıyordu. Madam Montagu'nun tercümesini verdiği şu çok âşıkane kasideyi yazarak Sultanın kalbini çalmağa bile muvaffak oldu: «Şimdi bülbül bağlarda uçuşuyor; bağların güzelliğine hayranım. Câzibenizin letafeti, kalbimi teshir etti. Gözleriniz siyah ve sevimli; fakat ceylân gözleri gibi canlı ve mağrur.»

«Bu şiirler talihsiz İbrahim'in ah ve eninine tercümandır. Vuslat demi ne zaman gelecek? Daha çok bekliyecek miyiz? Câzibelerinizin letafeti ruhumu teshir etti. Ah Sultanım! Ceylân gözlüm! Melekler melikesi! İstiyorum ve bu arzum asla yerine getirilmiyor. Kalbimi yaralamakla ne zevk duyuyorsunuz!»

«Feryatlarım göklere yükseliyor. Gözlerime uyku girmiyor. Sultanım, dön bana. Cemalini temaşa edeyim. Elveda, mezara iniyorum. Fakat sen istersen yine dirilirim.»

«Ömrümün tâcı! Gözümün nuru Sultanım! Meleğim! İşte yüz sürüyorum. Acı gözyaşları içinde boğuluyorum. Kendimi kaybediyorum. Bana hiç acımaz mısınız? Bir iltifatlı bakışınıza olsun hiçbir vakit nail olmıyacak mıyım?»

İçli Fatma Sultan kısa zamanda Paşaya ısındı ve onu sevmeğe başladı. Esasen Fatma Sultan hisli olduğu kadar hasta idi. Boğazından sık sık rahatsız oluyordu. Bu sebepten III. Ahmet damadına: «Vezirim, Sultan Âlişan ne âlemdedir? Boğazlarında olan illet külliyen defoldu mu?» diye hatlar yazarak hastalığını sorardı.

III. Ahmet, Fatma Sultanı çok sevdiği için ya her gün kızı ile damadını saraya çağırıyor, yahut kendisi onların yanına gidiyordu. Bilhassa Sadâbad Kasrını yaptırdıktan sonra sık sık damadını:

«Benim vezirim, Sadâbad mehtablığı bir mertebedir ki, kilk ile vasfı mümkün değildir. Bir gece gelip kalasınız, gayet münasip olur ve mahsus çadırlar kurdururum... Sultan kızıma selâm ederim, ne âlemdesiz, bildiresiz?»

Yahut:

«Benim vezir-i bînazirim, havanın gayet letâfeti var, cenabınıza cümlemiz muntazır ve müterakkıb üzereyiz. Bâdeldivan gelesüz. Bahçede saz çaldırıp sana intizar üzreyim. Sultanı davet eyledim, gelürler, Mehmet Paşa yanımdadır, ellerinizden pus eder.»

Diye davetiyeler gönderir, beraber oturup hoşça vakit geçirir eğlenirlerdi.

Aynı şeyi İbrahim Paşa da yapardı. Sık sık kayınbabası III. Ahmet'i ve kayınvaldesi Emetullah Kadını sarayına, yalısına davet eder, saz âlemleri, helva sohbetleri yaparlardı. Bilhassa Lâle Devrinde yazları mehtap safaları ve lâle bahçeleri âlemleri, kışları helva sohbetleri yapmak, İstanbulda âdeta moda olmuştu. Bu modayı icat edenler Üçüncü Ahmet ile Nevşehirli İbrahim Paşa idi.

FATMA SULTAN KOCASINI KISKANIYOR

Fatma Sultan, hayatından çok memnundu. Gerçi kocası yaşlı idi ama, hoşsohbet, zeki, akıllı bir adamdı. Meclislerde, eğlencelerde, daima meclisin bir numaralı insanı olur, kadınları ve erkekleri güldürmekten, eğlendirmekten bıkmaz usanmazdı.

Fatma Sultan, onun evvelce yapmış olduğu çapkınlıklara dair bir sürü hikâyeler işitmişti; hattâ yaşlı kocasını kıskanıyor, sazlı oyun eğlencelerinde, sarayında daima Paşayı göz hapsinde bulunduruyor, azıcık bir cariyeye fazla baktığını gördü mü, derhal Paşaya çatıyordu.

Halbuki İbrahim Paşa, Fatma Sultanla evlendikten sonra ona karşı duyduğu büyük aşkı daima muhafaza etmiş, başkalariyle düşüp kalkmağa tövbe etmişti. İbrahim Paşa, sarayda bulunan diğer cariyelerle arkadaşlık etmiyordu. Zaten padişah kiziyle evlenenler, diğer kadınlarla münasebette bulunamazlardı. Böyle bir iş duyulduğu zaman hanedana hakaret edilmiş sayılırdı. Bunu zeki İbrahim Paşa çok iyi biliyor, sazlı ve kadınlı sohbetlerde sözlerini ve hareketlerini daima kontrol ediyordu. Lâkin gelgelelim İbrahim Paşa, hakkında çok dedikodu yapılmış bir erkekti. Mazisi de pek karışıktı. Hayli cariye ve kadınlarla düşüp kalkmış, dedikodusu Harem'de ve paşa konaklarında yıllarca söylenmişti.

Bilhassa babasının yanına gittiği zaman, İbrahim Paşayı sevmiyenler, Fatma Sultana yalan yanlış kocası hakkında bilgi veriyorlar, o zaman Fatma Sultan çileden çıkıyor, kocasına karşı haşin davranıyordu.

Bu hâdiselerle saadeti ve rahatı kaçan İbrahim Paşa da üzülüyor, kayınbabası III. Ahmet'e mektuplar yazarak yardım ricasında bulunuyordu:

«Sultan efendim saraydan geldi, kulunuza candan itibar buyurmadılar. Kendisi sarahaten kulunuza söylemedi

YEMEK ODASI — III. Ahmet zevkine olduğu kadar, midesine de çok düşkündü. Topkapı Sarayı'nın Harem Dairesinde I. Ahmet Dairesi yanında kendisi için ufacık bir yemek odası yaptırmıştı. Yemekhanenin duvarlarını yağlı boya meyva resimleriyle süsletmişti. Yemek odası gizli bir kapı ile Hünkâr Sofası'na bağlanmıştı.

1957 de
JOSEPHINE
GELİN TACI
SABAH YILDIZI
MELISSA
AŞKTAN DA ÜSTÜN

1958 de
HARP ve SULH
BÜYÜLÜ ÇİÇEK
HER KADIN GİBİ
SENİ SEVMEK KADERİM
BAHAR ATEŞİ

...en çok okunan romanları veren
ŞAHESER ROMANLAR
bundan sonra da size DÜNÜN ve GÜNÜN en güzel romanlarını sunacaktır.

gibi dünyada ve bizde...
GÜVEN YAYINEVİ
Cağaloğlu yokuşu, Narlıbahçe s. No. 11 - İSTANBUL

SÜNNET DÜĞÜNÜ — III. Ahmet (1703 - 1730), şehzadeleri için muhteşem sünnet düğünleri yaptırdı. 15 gün süren düğünde 150 sünnetçi 5.000 fakir çocuğu sünnet etti. Resim düğün esnasında devlet adamlarına verilen bir ziyafet sahnesini gösteriyor. (Sürname-i Vehbi'den.)

KASR-I NEJAD — III. Ahmet Sadâbad'ı birçok Kasırlar ile süslemişti. Bu Kasırlardan birisi de Kasr-ı Nejad idi. Cedvel-i Si'min kenarına yaptırılmıştı. Patrona'nın bunları yakıp yıkmasından sonra bu kasrı, III. Selim ve II. Mahmut yeniden yaptırmışlardır. (Resim, Eski Eserleri Koruma Encümeni Arşivi'nden alınmıştır.)

ama benim fehmeylediğime göre gûya içeride bazıları, Paşa öteden beri mutad olmuştur, cariyesiz olamaz, hâlâ cariye vardır demişler, bu ne şekildir ve ne gûna sözlerdir ve ne demektir ? Evvelki halim başka, şimdi bana öyle hareket küfürdür. Değil vücudu hayali dahi hatırıma vallahilazim gelmemiştir, malûmu hümayununuzdur. Buna cesaretim vaki olursa beni yakmalıdır.»

Bütün bunlar kıskançlıktan, bazan da Fatma Sultanın nazından ileri geliyordu. Bunu III. Ahmet çok iyi biliyor ve damadını şöyle teselli ediyordu :

«Kadın hazretleri ile bu hususta müzakere olundu. Yemin billâh ederim ki, Sultan hazretlerine kimse bir şey söylemez. Kendi ziyade reşid olduğundan fikre düşer, dünkü gün gayet iyi idi. Öğleden sonra haneme giderim deyü niyaz eyledi, biz dahi arabasını ısmarladık. Gülerek oynıyarak arabaya süvar oldular. Hattâ ben beraberce arabaya değin vardım ve sana selâm gönderdim ve biraz söz dahi söyledim, bilmem söylediler mi ? Kendu çokça bilir. Yoksa sizi sevdiklerinden naz mı ederler ? Burası size malûm olur.»

Ara sıra böyle kıskançlık kavgalarına rağmen karı koca ekseriyetle çok bahtiyardı. Ömürleri, saadet içinde geçiyordu. Kıskançlık yüzünden çıkan çatışmaları bu saadetin tuzu biberi oluyordu.

İstanbul Lâle Devrinin eğlencelerine dalmış Karlofça ve Pasarofçaları çoktan unutmuştu. Her tarafta lâle bahçeleri, saz eğlenceleri, helva sohbetleri yapılıyor, İstanbul neşe içinde yuvarlanıp duruyordu. Şairler yazdıkları rindane şiirlerle bu eğlencelere ve meclislere ayrı bir lezzet ve renk getiriyorlardı.

Sultan Ahmet, Emetullah Kadın, Damat İbrahim Paşa, karısı Fatma Sultan, Harem'in de, sarayın da, İstanbul'un da yaşayışını, getirdikleri yeni yeni eğlenceler ve sohbetlerle değiştirmişlerdi. Topkapı Sarayı ve Haremi yavaş yavaş loş koridorlardan, basık tavanlı dairelerden kurtuluyor, tabiatın kucağına, denizlerin gerdanına doğru yayılıyordu. Âdetlerde, eğlencelerde, hattâ duygu ve düşüncelerde büyük değişiklik hasıl olmuştu. Sanki asırlardan beri Topkapı Sarayı Haremi uykuya dalmış da Lâle Devrinde yepyeni bir dünyaya gözlerini açmışlardı.

GÜZEL GÜNLER GEÇİYOR...

Fakat bu neşeli ve hareketli hayat çok sürmedi. Patrona ve arkadaşları bu tatlı günleri çekemiyormuş gibi ayaklandılar, Sadrazam Damat İbrahim Paşa ile arkadaşlarının kellelerini istediler.

İlkin Sultan Ahmet, âsilere karşı Damadını vermemeğe çalıştı, fakat Patrona ve arkadaşları ağır basınca, kendisini bir düşüncedir aldı. Çünkü III. Ahmet cimrinin birisiydi. Ön plânda kendi menfaatlerini düşünüyordu. Eğer âsilerin istediği devlet adamlarını vermezse, tahtından indirilecek sarayın bir odasına hapsedilecekti. Esasen kendisi de tahta bir ihtilâl neticesinde çıkmamış mıydı ? Eğer şimdi Patrona'nın arzuları olmazsa bu ihtilâlde kendisi de saltanattan olacaktı. Âsiler kendisinin tahttan inmesini değil, sadece Veziriâzam ile diğer eğlence arkadaşlarının başlarını istiyorlardı. O halde tahtta kalmak için, dünyada yaşayabilmek ve eğlenebilmek için onları feda etmeliydi. III. Ahmet bu düşünceden sonra damadını ve arkadaşlarını âsilere teslim etmeğe karar verdi.

Geceleyin Bostancıbaşıyı yanına çağırdı. İbrahim Paşa ve arkadaşlarını orta kapıya götürmesini emretti. İbrahim Paşa meş'um orta kapının adını işitince derhal öldürüleceğini anladı.

Artık son dakikalarını yaşıyordu. Fatma Sultan, lâle safaları, helva sohbetleri tarih oluyordu. Ama tesellisi şu idi ki 63 sene yaşamış, hayatın bütün zevklerini tatmıştı. Onun için boğazına takılan kemendi farketmemişti bile...

İbrahim Paşayı çok seven karısı Fatma Sultan ise kocasının öldürülmesine fazla dayanamadı. Gece gündüz başını kaybeden İbrahim Paşayı, babasını düşündü. Nihayet çektiği ıstırabın acılarına dayanamıyarak 28 yaşında öldü. Kader, Fatma Sultanı evvelâ yaşattı, hayattan her türlü zevki almasına izin verdi. Sonra da iki sene içinde onu acılarla, kâbuslarla inlettikten sonra ölüme mahkûm etti.

Sultanların babalarının seçtiği damatlarla evlenmeleri âdeti XIX. asrın ortalarına kadar devam etti. Bu yüzyılda, Osmanlı İmparatorluğunda büyük değişiklikler oldu. Islâhat, Tanzimat ve Meşrutiyetin ilâniyle kılıkta, kıyafette ve yaşayışta pek büyük değişiklikler oldu. Dış görünüş gibi iç âleminde, ananelerde, yeni anlayışa göre inkılaplâr yapıldı.

HAREM'DE DEĞİŞİKLİK...

Bilhassa Abdülmecit zamanında Harem'in hayatında geniş mikyasta reformlar yapıldı. Her şeyde olduğu gibi, damat seçimi işinde de değişiklik meydana getirildi. Evet yine damatları devrin padişahı seçiyor, sadrâzamla konuşuyor, kararı öyle verir gibi görünüyordu. Haddizatında, Abdülmecit'in kızları, eşlerini kendileri seçiyorlar, anneleri vasıtasiyle babalarına söyleterek, sevdikleri, beğendikleri genç paşazâdelerle evleniyorlardı.

Abdülhamit'in kızlarından Behice Sultan Halil Hâmit Paşanın torunu Hâmit Beyi, Seniha Sultan Mahmut Celâlettin Paşayı, Mediha Sultan da evvelâ Sami Paşazâde Necip Paşayı, onun ölümünden sonra da meşhur Sadrazâm Ferit Paşayı sevmişti.

Abdülmecit'in kızları babaları zamanında çok serbest büyümüşlerdi. Babalarından sonra tahta geçen amcaları Abdülâziz devrinde de aynı hakları korumuşlar, istedikleri gibi eğlenmişlerdi.

(Sonu gelecek sayıda)

REKLAM MORAN

FM-6

Formüllü

ES-KO

Limon Çiçeği Kolonyası

Kokusu uzun müddet dayanan ve daha geniş bir sahaya yayılan üstün kaliteli bir kolonyadır

Yüzde 100 sabit ve etrafa yayılan koku

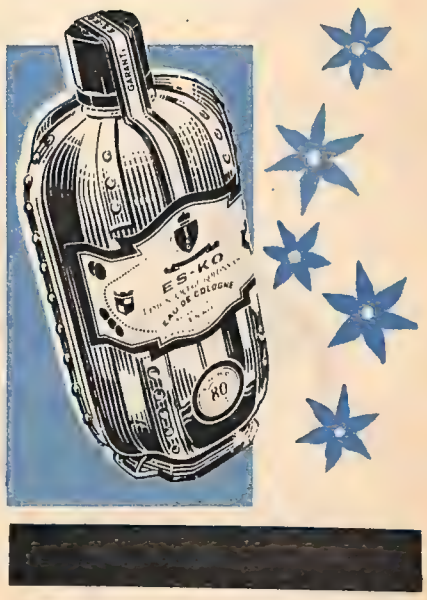

LANA TURNER

M.G.M.'in sevimli yıldızı diyor ki:

"Ben, LÜKS tuvalet sabununu kullanırım."

Dünyanın en güzel kadını da bilir ki bir kadın için en kıymetli varlık temiz bir tendir. Sinema yıldızlarından onda dokuzu da günlük tuvaletleri için sâf ve lâtif olan LÜKS tuvalet sabununa güvenirler İyi bir tuvalet sabunu olan LÜKS'ün tonik tesirile ciltlerinin tamamen şeffaf kaldığını, lâtif ve hoş bir revnak peyda ettiğini bilirler.

Daima LÜKS tuvalet sabununu kullanınız. Temiz ve güzel bir tene sahip olursunuz. Bu güzellik sabununun enfes kokusunu çok beğeneceksiniz.

2120
sinema yıldızının
tercih ettiği güzellik sabunu

LT.851

BUGÜNÜN MODASI

TAKDİM EDEN:

SUAVİ SONAR

Kesikli etek — Kendi kendinize dahi kolaylıkla biçip dikebileceğiniz mat poplinden basit bir sokak kıyafeti. Yaka, kol yoktur. Beden düz iplik kesilmiştir. Dizkapağın bir karış üstünden eteğe büzgülü parça eklenmiştir.

Kabarık duruyor — Üzeri frapan renklerle emprime edilmiş olan bir kokteyl kıyafeti. Beden, ön ve yandaki penslerle vücuda oturmuştur. Etek beldeki plilerle kabarık durmaktadır...

Orijinal kemer — Siyah zemin üzerine çeşitli renklerle emprime edilmiş bir kokteyl kıyafeti. Omuzlar askılı, etek belden büzgülüdür. Beli birkaç defa sarmış olan saten kemer önde uzun bir fiyonk meydana getirmiştir.

İki çeşit — Soldaki modelin hususiyeti arka kısımdadır. Omuzlardan birbiri üzerine verev olarak kapaklanan kumaş sırtta üçgen biçiminde bir açıklık meydana getirmektedir. Sağdaki elbisenin streples bedeni, göğüs ortasından fışkıran çapraz parçalarla bir orijinalite yaratmaktadır. Etek plikaşelidir.

Büyük cepli — Bu, omuzlardan askılı poplinden yapılmış dekolte elbise, yaz için son derece pratik bir ev kıyafetidir. Sırt ve belde büzgü, yanlarda genişce kapaklı büyük cepler vardır.

Plili — Sade olduğu kadar zarif olan bir genç kız modeli. Yaka açık, kol yoktur. Beden, göğüs üzerinden yana kıvrılan yuvarlak penslerle vücuda oturmuştur. Etek beldeki sık, muntazam plilerle bol ve kabarık durmaktadır. Bu elbisenin vücutta güzel durması için jupon giymek icabeder.

Kolyeli — Yaz için değişik biçimde sade bir gündüz kıyafeti. Uzun boylulara tavsiye edeceğimiz bu elbisenin yakası ve kolu yoktur. Belde bir karış enliliğinde kendi kumaşından sabit bir kemer vardır. Bunun iki tarafındaki büzgüler ve boyuna takılan parlak taşlı uzun kolye, modeli şıklaştırmaktadır.

Çizgili — Belden büzgülü bol eteği ve vücuda tamamen oturmuş sıkıca bedeni olan bu sade modelin bütün hususiyeti desenindedir. Eğer dikkat edilecek olursa modelin üst kısmında kumaşın zemini kaybolmuş alt kısmında ise olduğu gibi ortaya çıkmıştır. Ayrı kumaş kullanılmış hissini veren bu tezat elbiseyi şıklaştırmaktadır.

ESKİ BİR AŞK OYUNU

Hayat'ın Hikâyesi

YAZAN : ALEC WAUGH — ÇEVİREN : AYKUT GÖRKEY

OTEL kâtibi kendisine uzatılan mavi kaplı bir çift pasaportu gözden geçirdikten sonra, karşısında duran çifte baktı. Tek yataklı iki ayrı oda istiyorlardı. Halbuki mevsimin bu en canlı günlerinde Riviera'da bütün oteller müşterilerine çift yataklı oda vermeyi tercih ederlerdi.

Pasaportların sahifelerini yavaş yavaş çevirdi : Evet, Julia Salomon, Martin Salomon, hiç şüphesiz evliydiler.

— Size çift yataklı bir oda vereyim efendim. Hem hizmetiniz daha iyi görülür, hem de fiat aynıdır.

Genç adam karısına baktı. Birkaç aydır, evde, ayrı odalarda yatıyorlardı. Fransa'ya geldikleri ilk günün akşamı da, yorucu bir seyahatten sonra karısı «Bitkinim, canım yemek istemiyor. Hemen yatacağım» demişti.

Genç adam alışkanlıklardan kolay vazgeçilemiyeceğini biliyordu. Karısı tarafından herhangi bir müdahale olmadan, başını yere doğru eğdi ve hafifçe :

— Hayır, teşekkür ederim. İki ayrı oda tercih ediyoruz... dedi.

— Nasıl isterseniz. Bir gece için mi ?

— Evet, bir gece için.

Biraz sonra Martin yedinci kattaki odasının penceresini ardına kadar açmıştı. Saat beşe yaklaşıyordu, sıcak biraz hafiflemişti. Promenade des Anglais her cinsten, her milletten insanla dolu, rengârenk, hareketli ve kalabalıktı. Senenin bu mevsiminde Nice insanlara iç âlemlerini unutturacak kadar güzel ve neşeli oluyordu. Semada bir uçak şimale doğru yönelerek ağır ağır yükseliyor, belki İngiltere'ye doğru gidiyordu. Yarın da kendisi İngiltere'ye gidecekti. Yarın bu saatlerde Londra'daki yazıhanesinde otururken Julia da Bruxelles'de, ablasının yanında olacaktı.

İlk çocukları ölü doğduğu zaman, karısına «Şekerim, biraz dinlenmeye ihtiyacın var. Bir ay için Fransa'ya gidelim» demişti. Bunları söylerken ikisi de biliyorlardı ki bu cümlenin ifade ettiği hakiki mâna şöyleydi : «İşler fena gidiyor. İkinci bir balayı seyahatine çıkıp aramızdaki tatsızlığı yokedelim.»

Üç gün önce Julia «Bruxelles'e gidip Lily'nin yanında kalsam iyi olacak» dediği zaman da, cümlenin arkasında şu mâna vardı : «Tecrübe muvaffakiyetli olmadı».

Belki bir ay içinde Martin, «Bu, hayatımda büyük bir zorlukla yazdığım ilk mektuptur...» diye başlıyan bir mektup alacaktı.

O sırada karyolanın baş ucundaki telefon çaldı. Julia idi.

— Bu akşam eski oyunu oynıyalım mı ?... diye soruyordu.

Martin böyle bir teklifi hiç beklemiyordu. Müthiş şaşırmıştı. Bu, nişanlıyken oynadıkları ve kendilerini müthiş eğlendiren bir oyundu. Bir otelde veya bir barda randevulaşıyorlar, önce birbirlerini tanımıyormuş gibi yapıp, garsonların alâkalı bakışları altında sözde ilk defa tanışıyorlardı. Evlendiklerinden beri hiç oynamamışlardı. Münasebetlerinin bu kadar gerginleştiği ve soğuklaştığı bir sırada Julia'nın nereden aklına gelmişti bu oyun ? Yoksa beraber geçirecekleri bu son akşamda biraz oyalanmak mı istiyordu ?

Julia :

— Saat altı buçukta otelin barında bulun. Ben de geleceğim... dedi.

Saat altıyı çeyrek geçe Martin küçük ve loş bardaydı. Oturduğu yerden merdiveni görebiliyordu. Zihnini kurcalıyan sayısız sualler vardı. Bu seyahatte neleri eksikti ? Evliliklerinde ne eksikleri vardı ? Soğukluk kaçılacak gibi değildi artık, üstelik nedeni nasılı yoktu.

Merdivenleri inen Julia küçük salona göz gezdirdi. Bakışları bir an için Martin'in üstünde durdu, sonra diğer köşelerde dolaştı. Kocasını tanıyan en küçük bir ifade bile yoktu Julia'nın bakışlarında. Daracık siyah bir elbise giymişti. Sarı saçları göz alıcıydı. Boyu uzun, endamı mütenasipti. Martin «Onu son defa görüyorum.» diye düşündü.

■

Julia merdivenleri inerken, hararetli birşeyler konuşan iki adam, onu gözden geçirmek için susmuşlar, barın tenha bir köşesine gidip oturuncaya kadar da peşinden bakmışlardı. Gözlerini Julia'dan hiç ayırmıyan bir de delikanlı vardı.

Oyunun en cazip hususiyetlerinden biri, etraftakilerin alâkasını celbetmekti. Fakat bu akşam yabancı erkeklerin Julia'ya bakışları Martin'in sinirlerini bozmuştu. Bir dahaki sefere, bir bara girdiği zaman tamamen müdafaasız olacak, yahut yanında başka bir erkek bulunacak diye düşünüyordu.

Julia kendisine yaklaşan garsona birşeyler ısmarladı, sonra yanındaki sandalyede bulduğu gazeteye göz gezdirmeye başladı. İki adam hararetli konuşmalarına dönmüşlerdi. Tek başına oturan delikanlı ise gözlerini Julia'dan hâlâ ayırmıyordu. Garsonu çağırıp bir şey sordu.

Garson :

— Özür dilerim efendim, fakat bilmiyorum... diye cevap verdi.

Oyun normal seyrini takibediyordu ama, Martin müthiş sinirli ve sabırsızdı. Cebinden bir kartvizit çıkarıp şunları yazdı : «Hayatımda gördüğüm en harikulâde kadınsınız. Sesinizi işitmek isterdim. Masanıza oturabilir miyim ?» Sonra garsonu çağırdı.

Julia rolünü mükemmel yapıyordu. Kartviziti okudu, garsona birşey sordu. Onun hafif bir işaretle gösterdiği Martin'e dikkatle baktı. Nihayet dudak rujunun ucu ile «Evet, fakat sadece birkaç dakika.» diye yazdı.

Martin masasına oturduğu zaman, kocasına hiç tanımıyormuş gibi bakmıya devam ediyordu.

— Böyle hareket etmek âdetiniz midir ?... diye sordu.

— İlk defa yapıyorum.

— Doğru mu söylüyorsunuz ?

Martin önce tasdik etti. Oyunun şartlarından biri, ne olursa olsun yekdiğerine herşeyin doğrusunu söylemekti. Aksini yapan oyunu kaybediyordu.

Martin gülümsedi :

— Peki peki. Evlendikten sonra hiç yapmadım.

— Bu şekilde mi evlendiniz ?

— Bir bakıma öyle...

Julia hafif bir sesle :

— Bana biraz kendinizden bahsedin. Herşeyi başından itibaren anlatın... dedi.

Genç adam kısa bir tereddütten sonra :

— İsmim Martin Salomon... diye başladı.

Hampshire'de doğduğunu, Londrada bir yazıhanesi olduğunu söyledi. Julia bunları biliyordu. Hattâ ebeveyninin Kent'te olduğunu, Martin'in çocukluğundan beri tatilerini daima Kent'te geçirdiğini de biliyordu. Babaları mektep arkadaşıydı. İki aile yaz tatillerinde karşılıklı ziyaretlere giderlerdi.

Martin karısının parmağındaki yüzüğe bakarak :

— Siz de evlisiniz... diye söylendi. Başınızdan tuhaf bir hâdise geçmiş olmalı. Fransa'da, bir otelde yalnız başınıza bulunduğunuza göre... Hakkınızda bazı şeyler bilmek isterdim. Yahut benim için bir meçhul olarak kalın. Hayatınızın bu akşamdan itibaren başladığını kabul edelim.

Julia :

— Size birkaç dakika için müsaa-

de etmiştim. Fakat bir şeyler daha içebiliriz zannediyorum... diye mırıldandı.

Üçüncü kokteyl geldiği zaman Martin :

— Saat sekizi geçiyor. Neden beraber yemek yemiyoruz ?... dedi.

■

Yemeği dans takibetti. Julia bir bebek beklediğini söylediği günden beri dansetmiyorlar, hattâ ayrı odalarda yatıyorlardı. Martin karısının sıcaklığını ve kuş gibi hafifliğini âdeta unutmuştu.

Julia :

— Bana biraz karınızdan bahsetsenize... dedi. Sizi çok mu severdi ? Bunu kaç defa söyledi ?

Genç adam güldü :

— Garibinize gidecek ama, hiç söylemedi... diye cevap verdi.

— Sahi mi ?

— Eskiden beri tanışırdık. Çocukluğumuz beraber geçti. Evleneceğimiz o zamandan belliydi. Kendime iş bulduğum zaman, artık evlenebiliriz dedim.

— Ya siz ? Karınızı seviyor muydunuz ? Hakikaten âşık mıydınız ?

— Böyle olmasaydı, neden evlenecektim ?

Kısa bir sessizlik oldu.

— Peki, bir anlaşmazlık mı vardı aranızda ?

— Bunu hiç anlıyamadım.

— Belki yabancı bir kadın ?

— Bu da garibinize gidecek ama, üniversiteden beri başka bir kadınla randevum olmadı.

— Şu halde, yabancı bir erkek var...

— Hayır, zannetmem. Hattâ, olmadığına eminim.

— Peki, hiç sebepsiz mi bitiverdi herşey ?

— Hiç sebepsiz.

Danstan dönüp yerlerine oturdukları zaman Julia :

— Belki zevkleriniz uyuşmuyordu... dedi. Meselâ siz şehir hayatından hoşlanırsınız da karınız daha basit, sayfiye, köy hayatını sevebilir. Böyle olunca kanaatimce yapacak birşey kalmaz artık.

— Hayır, zevklerimiz çok uyuşurdu. Bir davete gittiğimiz zaman, meselâ filânca hakkında ben ne düşünürsem, o da aynı kanaati beslerdi. Bunu izah etmek biraz güçtür, ama...

— Karınız sizin onu böyle gördüğünüzü biliyor muydu ?

— Şüphesiz. Aramızda sessizce anlaşıverirdik. Bilmem anlatabiliyor muyum ?

Garson bardaklarına şarap doldururken Julia :

— Karınızla her bakımdan anlaştığınızı söylüyorsunuz. Bana kalırsa uyuşamadığınız bazı noktalar olmalı... dedi.

— Sadece ehemmiyetsiz şeyler.

— Meselâ ?

— Meselâ ikimizi de ciddî olarak ilgilendirmiyen şeyler. Süveyş meselesi, iktisadi durum, siyaset. Ama bunlar için de hiçbir zaman münakaşa etmezdik !...

— Karınızın tipi nasıldı ?

— Çok güzeldi.

— Nasıl çok güzel ?

— Bir insanı tasvir etmek güçtür. Meşhur romanların kahramanlarını tanır mısınız ? Meselâ Emma Bovary'nin sarışın, Anna Karenina'nın esmer olduğunu söyliyebilir misiniz? Karım uzun boylu, mat tenli, sarı saçlı desem tipini anlatmış olacak mıyım ? Daima şık ve zevkli giyinirdi. Giyimine çok para harcamazdı ama, değişik olmayı becerirdi. Müstesna bir aksesuar zevki vardı. Onu her görüşümde iftihar eder, yanımda bulunmasından gurur duyardım.

— Bunu kendisine söyler misiniz?

— Bilirdi.

— Buna rağmen mesut değildiniz.

— Hayır. Daima bir şeylerin eksikliğini hissediyorduk.

— Karınız ne düşünüyordu ?

— Benim gibi. Daimî bir boşluk, isteksizlik.

— Bu meseleyi hiç konuşmadınız mı ?

— Lüzum yoktu ki. Birbirimizi çok iyi tanıyorduk.

■

Oyun devam ediyordu. Saat on bire yoklaşırken Martin :

— Yarın erkenden yola çıkıyorum. Bir kere daha dansedelim... dedi.

Beraber son danslarıydı bu. İlk defa ne vakit dansetmişlerdi ? Zamanın içinde eriyip kaybolmuş bir hâtıraydı. Martin garip bir şeyler hissediyor, tahlil edemiyordu.

Bir bakıma, hayatının en mesut gecesiydi. Başka zaman bu kadar hislendiğini, zevk duyduğunu hatırlamıyordu. Yarın yola çıkacaktı. Belki bir ay içinde «Bu, hayatımda büyük bir zorlukla yazdığım ilk mektuptur...» diye başlıyan bir mektup alacaktı.

Julia'yı kollarının arasında sıktı, vücutları birbirine yakınlaştı. Orkestra «Herkes sevişti̇ğimizi söyliyecek» isimli bir melodiye geçmişti. Julia şarkıya hafif bir sesle iştirak ediyordu.

Martin karısını uzun zamandır kollarının arasına almamıştı. Ilık vücudunu hissettikçe damarlarında arzu tutuşuyordu. Kalbi şiddetle çarpmaya başlamıştı. En tabiî şekline, nihayetine kadar devam etmeliydi bu aşk oyunu...

Tekrar oturdukları zaman, Martin Julia'ya iyice sokularak :

— Yabancılar arasındaki karşılaşmanın değişik bir tarafı daha vardır... dedi. Yarın diye birşey olmadığına göre, daha ziyade yakınlaşma arzusu duyulur, tesadüfün bahşettiği fırsatlardan kaçılmaz. Bunu yapmamak delilik olur. Meselâ beni yeni tanıyorsunuz. Bir daha da göreceğiniz yok. Yollarımız yarından itibaren ayrılıyor.

Martin bir an durdu, sonra devam etti :

— Odanızın numarası kaç ?

Genç kadın Martin'in gözlerine baktı. Tebessüm ederek, kısaca cevap verdi :

— 512...

■

Julia yumuşak bir koltuğa oturmuş, elerini başının altına koymuştu. O kadar güzeldi ki. Martin karısının yanına ilişti, omuzlarını tuttu. Daha önce hazırladığı cümlelerin hepsini bir anda unutuvermişti.

İlk defa konuşan Julia oldu :

— Belki tekrar evlenirseniz. Bu seferki ilk karınızdan tamamen değişik biri olur. Fakat aklınızda olsun, onunla sakın sessizce konuşmayın. Herşeyi keşfetmesini beklemeyin. Bilmediği şeyleri açıklayın. Eğer dünyanın en zarif kadını olduğunu düşünürseniz bunu hemen ona da söyleyin. Sık sık söyleyin.

Martin :

— Başka bir izdivaç düşünmüyorum... diyerek Julia'nın sözünü kesti. Yarın sabah konuşuruz.

Işığı söndürdü. Promenade des Anglais'nin rengârenk ışıkları odanın tavanına vuruyordu. Şairane bir ışık zenginliğine gömülmüşlerdi. Martin Julia'yı kucağına aldı.

—Bu gece bizim... diye fısıldadı.

Oyun hakikate avdet etmişti. Martin genç kadını tekrar tekrar öperken :

— Yarın derhal karıma gidip onu daima sevdiğimi, dünyada onun gibi bir kadın daha olmadığını, onsuz yaşıyamıyacağımı söyliyeceğim... dedi. Önünde diz çöker, beni affetmesini ister, sonra yepyeni bir izdivaç yapmış gibi balayı seyahatine götürürüm.

Julia bir taraftan gülümsiyerek kocasının saçlarını okşuyor, diğer taraftan da :

— Ümidederim ki bu defa tecrübe muvaffakiyetle neticelenir diyordu.

Yıldızınız Diyor ki

(25 Temmuzdan 31 Temmuza kadar :) Önünüzdeki hafta muhitinizde cereyan edecek hâdiseleri merak ederseniz, her hafta doğduğunuz burcu bularak siz de kendi falınızı okuyabilirsiniz...

KOÇ BURCU
21 MART - 20 NISAN

Kendinize olan itimat hislerinizi takviye etmeye ihtiyacınız var. Hakikatte hemen her işi becerebilecek kabiliyette olduğunuz halde çok zaman bunu kullanmıyorsunuz. His hayatınızdaki durgunluk sona ermek üzere. Karşınızdakine gereken kıymeti verebilirseniz daha iyi olacak. Tanıdığınız kimselerin toplantılarında sizden bahsediliyor.

TERAZİ BURCU
24 EYLÜL - 23 EKİM

Hallolması için uğraştığınız mevzuda şimdilik bir fevkalâdelik yok. Ancak bu şekilde sizi uzun müddet meşgul etmesi hoş değil. Günlük çalışmalarınızda daha verimli olmak için gayret gösteriniz. Sıhhi durumunuzdaki düzensizlik elan devam ediyorsa da birkaç güne kadar iyiye doğru gideceksiniz. Bugünlerde şansınızı denemeyiniz...

BOĞA BURCU
21 NISAN - 20 MAYIS

Teşebbüs daima iyi şeydir. Yalnız muvaffakiyet nisbetini arttırmasını bilmeniz lâzım. Kendi kendinize daha fazla çalışmanın lüzumunu telkin etmelisiniz. Mesleki durumunuz bugünlerde daha da düzelecek. Şahsiyetinize müdahale etmek istiyenler var. Maddi bakımdan daha hesaplı hareket etmelisiniz. Arada kısa bir seyahat de yapabilirsiniz.

AKREP BURCU
24 EKİM - 22 KASIM

Tesadüfler bazan size faydalı oluyor. Ama aslında işinizi zamanında ve düzgün bir şekilde yapmıya çalışmalısınız. Gönül meselelerine pek önem vermez görülüyorsanız da aslında hiç de öyle değilsiniz. Birkaç güne kadar kısa sürecek bir seyahate çıkmanız kuvvetle muhtemel. Pek yakında alacağınız bir haber sizi aydınlatmıya yarıyacaktır.

İKİZLER BURCU
21 MAYIS - 21 HAZİRAN

Tanıdıklarınızdan bazıları size yardım etmek istiyorlar. Bu belki de hissî bakımdan olabilir. Düşüncelerinize gömülmüş görünüyorsunuz. Kendisine karşı alâka duyduğunuz kimse buna karşılık verebilir. Meslekte daha çalışmaya ihtiyacınız var. Pek yakında üstleriniz tarafından takdir edilebilirsiniz. Sıhhi durumunuz kontrolsüz kalmış...

YAY BURCU
23 KASIM - 21 ARALIK

Âni kararlar vermeniz işinize yarıyacak zannetmeyin. Bu yüzden şimdiye kadar hayli zararlarınız oldu. Belki bunun farkında değilsiniz ama düşünürseniz kolayca hatırlamak mümkün olur. His hayatınız hiç de formunda görülmüyor. Çalışma hayatındaki durgunluğu süratle izale etmelisiniz. Arkadaşlarınız tarafından hayli seviliyorsunuz.

YENGEÇ BURCU
22 HAZİRAN - 22 TEMMUZ

Düşünceleriniz bir noktaya takılıp kalmış. Bu beklenen bir haber olabilir. Yakında müsbet şeyler öğrenerek rahatlamak imkânını bulacaksınız. Bazı teşebbüs plânlarınız var ki bunların gerçekleşmesi lâzım. Hafta başında bir toplantıya davet edilmeniz ihtimali mevcut. Sıhhi durumunuz hemen hemen yolunda gidiyor sayılabilir...

OĞLAK BURCU
22 ARALIK - 20 OCAK

Bazı tereddütler sizin fazlasiyle içinize kapanmanıza sebep olmuş. Bunu süratle gidermelisiniz. Aksi halde büyük zorluklarla karşılaşabilirsiniz. İş hayatınızda tatminkâr neticeler alabilmek için daha çok çalışmıya ihtiyacınız var. Kendisine karşı alâka duyduğunuz kimse pek yakında size bu hislerini bildirecektir. Sıhhatiniz normal görülüyor.

ASLAN BURCU
23 TEMMUZ - 23 AĞUSTOS

Meslek hayatınızda takdir ediliyorsunuz. Pek yakında bir muvaffakiyet serisi sizi bekliyor. Çalışmalarınıza bu bakımdan ara vermemelisiniz. Bazı sebeplerden dolayı kendinizi talihsiz sayıyorsunuz ama aslında hiç de böyle birşey mevzuubahis değil. His hayatınız hareketlenecek... Tanıdıklarınızdan biri sizi düşünüyor. Bunu açığa vurabilir.

KOVA BURCU
21 OCAK - 18 ŞUBAT

İstikbaldeki plânlarınız için şimdiden düzenli ve devamlı olarak çalışmanız lâzım. Hemen hemen de bunu yapıyorsunuz denebilir. His hayatınız uzakta kalmış ümitlerle yaşıyor. Belki böylesi sizin için daha iyidir. Pek yakında iyi bir haber alacaksınız. Bu bir bakıma işlerinizle de alâkalı olabilir. Sıhhi durumunuz normal. Şansınız artabilir...

BAŞAK BURCU
24 AĞUSTOS - 23 EYLÜL

Tatbik ettiğiniz usul sayesinde daha kolay muvaffak olabiliyorsunuz. Çalışmalarınız bu bakımdan daha randımanlı oluyor. Hafta sonuna doğru bir iş müşkülü ile karşılaşabilirsiniz. Bunu halletmeniz hayli kolay olacaktır. Arkadaşlarınızdan bazıları hareketlerinizi takibediyor. Beklediğiniz haberi almanız mümkün. Sıhhatiniz düzeliyor...

BALIK BURCU
19 ŞUBAT - 20 MART

Günlük çalışmalarınız daha çok yavaş gidiyor. Süratli bir tempoya girmek için gayret ediniz. Hareketlerinizi takibedenler var. Bugünlerde âmirlerinizden bazı emirler alabilirsiniz. Maddi durumunuzu düzeltmeye çalışın. His hayatınız kendi halinde gidiyor. Hafta sonunda bir toplantıya çağırılabilirsiniz. Sizden mânen yardım bekliyen biri var.

SQUIBB

Dünya Sağlığı Hizmetinde

Yüz yıl önce — zamanın harika ilâcı anestetik eterdi.

1858 de Dr. Edward R. Squibb, ordu ve tababetin ihtiyacı olan anestetik eter ve saf ilâçları temin etmek gayesiyle New York'da mütevazi bir lâboratuar kurmuştu. Dr. Squibb başlangıçta tecanüs, safiyet ve müesseriyet bakımından imal etmekte olduğu ilâçların muhtevasının itina ile seçildiğini ve gerekli her türlü lâboratuar tecrübesinden geçirildiğini teyid için ilâç şişelerinin etiketleri üzerine teker teker imzasını atıyordu.

1858 den bu yana bir asırdan beri Squibb, eter ve antibiyotiklerden, vitamin ve aspirine kadar her çeşit Squibb müstahzarının maksada en uygun bir şekilde en iyi kalitede imal edilmesi için gerekli her türlü araştırma ve kalite kontrolu imkânından faydalanmıştır.

İkinci yüzyılına giren Squibb, 1858 de Dr. Squibb'in başladığı şekilde, Squibb adını ve markasını tecanüs, safiyet ve müesseriyet teminatı olarak tanıtmakta devam edecektir.

YÜZÜNCÜ YIL
İTİMAT
TECANÜS SAFİYET MÜESSİRİYET
1858 1958
SQUIBB

Reklâm Moran

Aşağıdaki yazıda Hollywood'un popüler aktörlerinin Amerikalı kadınlar tarafından niçin beğenildikleri tahlil edilmektedir. Hollywoodlu erkeklerin kadın hayranları üzerinde çeşitli tesirleri görülmektedir...

YUL BRYNNER

JAMES DEAN

"BİR kurbağaya güzelliğin, asıl güzelliğin, ne olduğunu sorunuz. Size, bunun küçük kafasından fırlamış iki patlak gözü, yassı ve geniş suratı, sarı karnı, esmer sırtı ile dişisi olduğunu söyliyecektir. Gineli bir zenciye sorunuz, onun için güzel, siyah, yağlı bir deri, batık gözler, yayvan bir burundur...» Hasılı, Voltaire'in «Felsefe Sözlüğü»nde bahsettiği bu müşahedeler «zevklerin ve renklerin münakaşa edilemiyeceği» hakikatine götürecektir. Fakat bu kaide, güzellik ve cazibe konusundaki şahsi telâkkiler arasında bir imtizacın bulunamıyacağı mânasını ifade etmez. Güzellik ve cazibe telâkkisinde de müşterek ölçüler, müşterek sebepler yok değildir. Amerikalı kadınların yüzde şu kadarı niçin Marlon Brando'ya, niçin James Dean'e hayran oluyorlar?... Bu hayranlık hislerinin tahlilinde şuuraltı tesirlerin oynadığı rolü de belirtmek lâzım. Anketçiliğin âdeta bir hastalık halini aldığı Amerika'da ruhiyatçılardan müteşekkil bir heyetin vardığı netice insanı hakikaten şaşırtıyor. Ruhiyatçılarlar, kadınlar tarafından beğenilen sinema yıldızlarını incelediklerinde şu hükme varıyorlar: Amerikalı kadınların cinsî hayatlarının anormal oluşu; bir takım gayrişuurî davranışlara yol açmaktadır. Kadınlar olsun, kızlar olsun, Elvis Presley'i veya Jeff Chandler'i perdede hayran hayran seyrederken şuuraltı tesirlerle, cinsî buhranlar, heyecanlar geçiriyorlar. Meselâ, James Dean'in ölümünden sonra gösterilen «Devlerin Aşkı»nın gala gecesinde genç bir kız hıçkıra hıçkıra, «Jimmy geri dön!... Seni seviyorum!... Seni bekliyoruz!» diye haykırıyordu. James Dean'in ölümünden sonra, buna benzer muhtelif hâdiselere rastlanmış olduğu hatırlardadır. Üzerinde

ANITA'NIN DANSI

Perde açılmış, karanlık fonlu sahnenin ortasına, parlak, açık renkli dans kıyafetiyle bir strip-tease dansözü çıkmıştır. Müziğin hareketi genç kadının vücudünü

Niçin Beğeniliyorlar ?

James Dean resmi basılı hâtıra madalyaları, James Dean gömlekleri gibi türlü icatlarla «fetişizm»e benziyen bir hayranlık gösterisi sinema tarihinde ilk defa bu 24 yaşındaki aktöre karşı yapılmış oluyor. James Dean'in üç filimle, üç sene içinde kazandığı muazzam şöhreti tahlil edenler, aktörün ruhen gelişmiş ve yaşlı insanlara, yabancı ve anlaşılması güç geleceğini söylüyorlar. Fakat, günümüzün gençliği kendi ıstırabını, ümitsizliğini onun şahsında buluyor. Şiddet, sadizm, hayalperestlik, pesimizm, içinde bulunulan çevreye isyan gibi birtakım düzensizlikler James Dean'in fizyonomisinde okunabiliyor. İleride, beyaz perdenin karşımıza James Dean'den mülhem bazı tipler çıkaracağı muhakkak. Bakalım, onlar aynı ilgiyi uyandırabilecekler mi ?... Şimdiden Paul Newman'ın James Dean ile Marlon Brando arasında değişik bir tipi temsil ettiği için kolayca temayüz ettiği görülüyor. Kadınlar Marlon Brando'nun önce fizik yapısının tesiri altında kalıyorlar. Aktörün kuvvetli cazibesi, yakışıklılığı kadınlara bir emniyet hissi veriyor.

Yul Brynner'in değişik cazibesi dazlak kafasından ileri gelmektedir. Dünyanın en güzel keli olarak vasıflandırılan bu aktörün soğuk ve sert ifadesinin de bu fizikî meziyetini desteklediğini hemen belirtmek lâzım. Sertlikten bahsederken Jack Palance'ı da hatırlamamak mümkün değil. Palance'ın vahşi yüzü, dişlerini sıkarak konuşması ve atletik kabiliyeti kadınları ve genç kızları âdeta kendinden geçiriyormuş... Frankenştayn suratlı bu erkeğin beyaz perdede de günden güne şöhret kazanmasına sebep hep bunlar olmuştur. Bir zamanların Humphrey Bogart'ından, James Cagney'inden ve Richard Widmark'ından daha sert ve yırtıcı bir tip olan, perdede kılını kıpırdatmadan adam öldürebilen Jack Palance'ın şu anda kurbanı olmak istiyen kimbilir kaç kadın var ? Halbuki Amerikalı kadınların beğendiği aktörler arasında bu karaktere taban tabana zıt yaradılıştakilerin de favori oldukları görülmüyor değil. Meselâ Glenn Ford şefkatli bir baba, mükemmel bir koca tipini temsil ediyor ve fizyonomisinde hiçbir ruhi muvazenesizlik göstermiyor. Sonra, Jeff Chandler'in de sağlamlığını, canlılığını ve beyaz saçları ile sembolize edilen olgunluğunu Amerikalı kadınlar pek beğeniyorlar. Chandler'in cazibesinin sırrı bu üçlü karışımda...

Elinde gitarı, kendine mahsus ses titretişleri ve kalça sallamaları ile şarkı söylemeğe başladığı zaman gençleri coşturan Elvis Presley de bambaşka bir mesele !... Şiddet ve vahşilik ile karışık, kolektif bir histerinin öncülüğünü yapan bu şarkıcıyı türlü türlü tefsir edenler var. Bir gazete Presley'in konserleri için «iğrenç» tâbirini kullanıyor. Presley'in konserlerinin daima kavga ile sona ermesi, temsil ettiği cereyanın sadizme ve vahşiliğe kaçan iptidailiğini ortaya koyuyor. Şarkıcı Johnny Ray'in durumu da Presley'den farklı sayılmaz. Mikrofon karşısında göz yaşı döken, hıçkıran bu şarkıcı bilhassa genç kızları o derece kendinden geçiriyor ki, konserlerinden sonra Johnny hakikaten acınacak bir hale düşüyor. Genç kızlar «Ağlıyan Şarkıcı» nın etrafına üşüşüyor, üstüne başına saldırıyor, elbiselerini paramparça ediyorlar. Piyanist Liberace'in popüler oluşu da çocuksu halleri ile izah edilebilir. Şişman yanaklı, kıvırcık saçlı, burnundan konuşan bu «koca bebek» kadınlarda âdeta bir «Ödip kompleksi» meydana getiriyor. Zira umumiyetle anneler, onu «hayallerinin erkeği» olarak gösteriyorlar. O bunun mukabilini düşünmüyor. O kadar ki, bu garip piyaniste «Dünyanın en iyi erkek evlâdı» demek güç olmuyor !

TUNCAN OKAN

MARLON BRANDO

JEFF CHANDLER

GLENN FORD

ELVIS PRESLEY

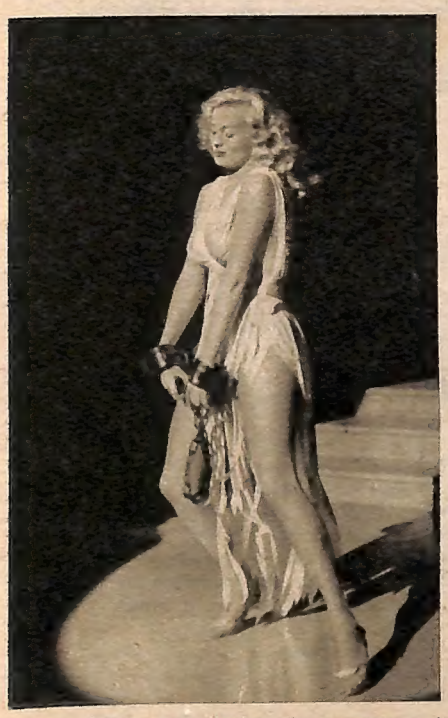

bütün cazip hatları ile seyretmeye imkân vermektedir. Kızıl saçlı strip-tease'ci mükemmel dansetmesine rağmen, bir profesyonel dansöz değildir, bir sinema yıldızıdır. Resimler Anita Ekberg'in son filmi «Haykıran Mimi» ye aittir. Prodüktörler, Anita'nın yegâne vasfı olan «câzibe» sinden âzami istifadeyi sağlamağa fırsat arıyorlar.

İsimlerinizin Mânasını Biliyor musunuz ?

Hürmüz +

Eski İranlıların taptıkları iki mabuttan hayır ilâhına verilmiş bir isimdir. Zerdüştiler bizim kadın ismi olarak kullandığımız bu kelimeyi en yüksek varlığa takmışlardı Müşteri denilen Jüpiter yıldızına da bu isim verilmiş ve daha sonra Sasani sülâlesinden beş hükümdar bu ismi kullanmıştır.

Nadi, Nadiye +

Kadın ve erkek isimleri arasında bulunan bu kelime Arapçadır ve bağıran, haykıran demektir. Adaşlar arasında tanınmış gazeteci ve milletvekillerimizden merhum Yunus Nadi Abalıoğlu da bulunmaktadır.

Zekeriya +

Erkek isimleri arasında bulunan bu kelime, mukaddes din kitaplarında adı geçen İsrail Peygamberlerinden Beyti mukaddeste bulunan, Tevratı yazan ve kurban kesen Zekeriya'ya aittir. Hazreti Zekeriya İsrail kavmine peygamber olmuş, baldızı tarafından Beyti mukaddese vakfedilen Hazreti Meryemi himaye etmiş ve büyütmüştür. Meryem İsayı dünyaya getirdiği zaman İsrail oğulları dedikodu yapmış ve yüz yaşlarında kadar olan Zekeriyayı öldürmüşlerdir.

Nilgûn +

Dile daha yumuşak geldiği için nilgün olarak telâffuz edilen bu kadın ismi son zamanlarda kızlarımızda kullanılmaktadır. Kelime «çivit renginde, mavi» anlamına gelir.

Yezan +

Farsçada esen anlamına gelen bu isim yeni neslin kızlarında kullanılmaktadır. Adaşların hepsi gençtir.

Neval

Vergi, ihsan, atiye anlamına gelen bu Arapça kelime daha fazla kızlarımıza isim olarak konulmaktadır. Nevval şeklinde de raslanmaktadır.

Çiğdem +

Son nesil kızlarına konulan bu isim Türkçedir. Beyaz, sarı ve pembe çiçek açan bir bitkinin ve köklerinin adıdır.

Mihrinnisa +

Arapçada «Kadınların güneşi» demek olan bu ismin adaşları arasında bulunan Abdülhak Mihrinnisa kadın şairlerimizdendir. 1943 te vefat eden ve şiirleri edebiyatımıza intikal etmiş bulunan Mihrinnisa müverrih Hayrullah Efendinin kızı ve Abdülhak Hamid'in kız kardeşiydi.

+ İşaretli isimlerin mânaları okuyucularımız tarafından istenilmiştir.

Hayat Doktoru

Psikopat çocuklar

Zekâca gelişmiş, fakat ahlâken inkişaf edememiş mariz ruhlu muvazenesizlere psikopat denir. Psikopatlık sonradan olma bir hastalık veya bir terbiye kusuru değildir, doğuştandır. Fakat tedavisi, küçük yaşlardan itibaren tatbik edilen terbiye ve özel eğitim usulleri ile mümkün olmaktadır.

Dr. RECEP DOKSAT

HAYVANLARA eziyet eden, kedilerin gözlerini oyup, kuyruğunu koparan, köpeklere gaz döküp ateşe veren, annesinin elbiselerine kasden mürekkep döken çocukları hep biliriz. Bunlar daha küçük yaşta psikopatlık ârazı gösteren, geleceğin tehlikeli psikopatlarıdır. Tatlıya tuz katan, çorbaya alçı karıştıran, hocasının minderine, sandalyesine iğne koyan, kadınların eteklerini kaldıran çocuklar da bu grupa dahildir.

Bu mariz ruhlu çocuklar, sonraları mektep sıralarında da disiplinden kaçan, nizamlara karşı gelen davranışları ile kendilerini belli ederler. Öğretmenleri çok uğraştıran ve yoran, anne ve babaların üzüntü mevzuu olan böyle çocuklar, sık sık mektepten kaçarlar. Ahlâksızlıkları yüzünden mektepten kovulurlar. Daha daha büyüyünce, hapishaneye düşmeseler de, meslek ve iş değiştire değiştire, bir baltaya sap olamazlar.

Askerlik sırasında firarlar, kavgalar, serkeşlikler ve karşı gelmeler de psikopatların marifetleri meyanındadır.

Nedir bu psikopatlık? Psikopatlık, doğuştan bir akıl hastalığıdır. Nasıl ki bazı çocuklar doğuştan geri zekâlıdır, beyinleri gelişememiş, zekâları inkişaf edememiştir. Geri zekâlı yani ahmak, budala veya aptal çocuklar, kolayca belli olurlar. Halbuki psikopat çocukların zekâlarında bir bozukluk yoktur. Hattâ, normalden de zeki olurlar. Fakat zekânın normal olmasına mukabil ahlâki sahada bir duraklama mevzuubahistir. İnsan sadece zekâsiyle insan olamaz. Karakter, muvazeneli bir şahsiyet ve ahlâklılık da mevzuubahistir. Demek ki, zekânını yanı sıra daha birçok cepheli, ruhi ve mânevi vasıfların da inkişaf etmiş olması lâzımdır. Etrafa ilgi, yakınlarına sevgi, vatana, millete bağlılık da bunlar arasındadır. Psikopat çocukların beyinlerinde hiçbir bozukluk bulunmamasına, zekânın oldukça iyi gelişmiş olmasına rağmen, ahlâk inkişaf edememiştir. Bu neden böyledir? Henüz kesin olarak bilinmiyor. İrsî olduğu muhakkaktır. Psikopatların çocukları da büyük bir ihtimalle psikopat olurlar; daha doğrusu doğarlar. Psikopatlar, akıl hastaları ile normaller arasındaki huduttadırlar. Normal değildirler, deli de sayılamazlar.

Psikopatlar sosyal hayata uymazlar. Daima cemiyet nizamlarının dışına çıkmak, kanunlara karşı koymak arzusundadırlar. Ahlâk ve seciye firenleri mevcut olmadığı için envai çeşit fenalığı yapmaktan çekinmezler. İradeleri çok zayıf olan psikopatlar, zehirli keyif verici maddelere kolayca alışırlar. Ayyaşların ekserisi, hapishanelerdeki suçluların çoğu, hekim gözüyle psikopattır.

Psikopatlar arasında büyük sanatkârlar, ihtilâlciler, hattâ devlet adamları ve serdarlar da vardır. Bu pek geniş mevzuu burada incelememize imkân yok. Şu kadarını söyliyelim ki, muvaffak olmuş nadir istisnalar dışında psikopatlar, etraflarına huzursuzluk vermekten gayri bir şeye yaramazlar.

Tedaviye gelince. Maalesef bu iş için bir ilâç yoktur. Tek çare, daha küçük yaşta iken psikopat çocukları özel bir eğitime tâbi tutmaktır. Bu da, ancak, münhasıran bu iş için açılmış mekteplerde, mütehassıs terbiyecilerin ve hekimlerin nezaretinde tahakkuk edebilir. Ne yazık ki bizde ne geri zekâlı, ne de psikopat çocuklar için böyle mektepler henüz kurulmuş değildir.

PUL ve TARİH

DONANMA GÜNÜ HÂTIRA SERİSİ

Kabotaj hakkının tanınmasından sonra her sene 1 temmuz tarihi Donanma Günü olarak ihdas edilmiş ve bu münasebetle PTT İdaresi 1-7-1949 da tedavüle bir hâtıra serisi çıkarmıştır. 250.000 tirajlı, 11.5 dantelli ve ayrı kıymette olan bu pulların menekşe rengi 5 kuruşluk-

larında bir çektirme, kahverengi 10 kuruşluklarında bir kalyon, 15 kuruşluklarında Hamidiye, mavi 20 kuruşluklarında Dumlupınar Denizaltısı, 30 kuruşluklarında Yavuz ve 40 kuruşluklarında da Beşiktaş'taki Barbaros heykelinin resmi vardır. Esas fiatı 120 kuruş olan seri 1957 de 5 liraya, 1958 de de 17.50 liraya yükselmiştir. Donanma Günü Hâtıra Serisi'nin ilk gün damgalı zarfları ve ayrıca PTT tarafından satışa erzedilmiş olan hususi surette damgalanmış serileri de mevcuttur.

BİLMECE

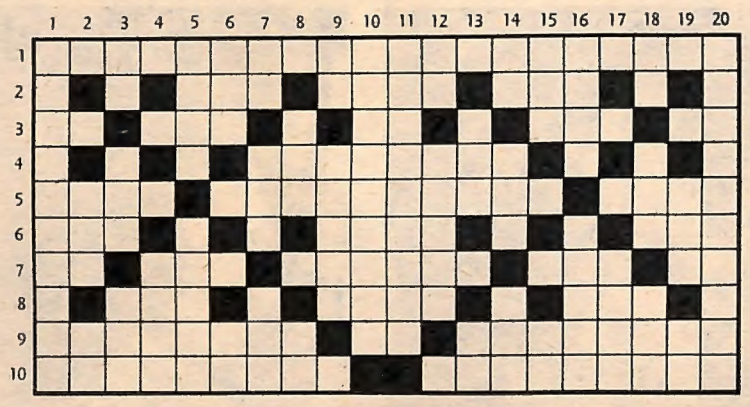

SOLDAN SAĞA : 1: İçinde bulunduğumuz yıl. 2: Fiat artışı veya bir şeyin üstüne ilâve — Tasdik (yeni terimlerden) — Görmekten mahrum olan. 3: Bir nota — Dost — İçten gelen ıstırap nidası — Tarihte bir kavim — Asil bir hayvan. 4: Bir çift elbise. 5: İki dağ arası — Güzel davranış — Aynı isim taşıyan. 6: Çocuk sahibi olmuş kadın — Katodun aksi — Fekiyi. 7: Bir nota — Üstün tersi — Buruşukları gideren âlet (çoğul) — Evin bölümlerinden — Rahat nefes alanların çıkarttığı ses. 8: Eski rütbelerden biri — Düzeltme — İcra. 9: Öğrencilerin en çok sıkıntı çektikleri derslerden birisidir — Genişlik — Cins hayvanlardan birinin üstüne oturan. 10: Boynunu ileri doğru uzatıp kurtlar gibi bet sesler çıkartamama — Bir çift felâket.

YUKARIDAN AŞAĞIYA : 1: Parasız sual. 2: Birdenbire — Vilâyet. 3: Bir soru — Dört tarafı su ile çevrili kara parçası — Gözlerini kapatıp şekerleme yap. 4: Eğlence veya taburun büyüğü. 5: Şair — Kırmızımsı bir renk. 6: Kışın yağanlardan — Gramer terimlerinden birinci şahıs takısı. 7: Ümit et — Fena değil — İncecik yemeni dantelâsı. 8: Birin iki katı — Bir emir. 9: Red veya tevbih nidası — Kavrama. 10: Şeref kazanan âza. 11: Görünen. 12: Nida — Daha fena. 13: Bitki sapı — Beyaz. 14: Nota — Engel — İstikbal. 15: Sözle dokundurma — Su. 16: Eskiden evlere su taşıyan adam — Bilgin kadın — 17: Kaçan, kaybolan. 18: Takı — Ev bölümlerinden — Birden. 19: Bir telefon terimi — Bir nida. 20: Padişah efendinin kendisi.

GEÇEN HAFTAKİ BİLMECENİN ÇÖZÜMÜ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	K	A	Y	N	A	N	A	G	E	L	İ	N	R	E	K	A	B	E	T	İ
2	A	V	A	İ	T	■	Y	E	D	İ	S	A	A	T	■	T	A	R	A	F
3	R	A	S	T	■	V	■	Z	E	N	A	A	T	■	K	■	M	E	R	A
4	A	R	A	■	S	İ	M	■	K	E	L	T	■	K	E	T	■	R	E	D
5	S	E	■	M	E	T	A	L	■	T	E	■	B	A	L	A	T	■	T	E
6	A	■	Z	A	R	A	F	E	T	■	■	K	E	P	E	N	E	K	■	V
7	D	İ	■	H	A	M	İ	S	■	K	A	■	S	A	B	İ	R	■	Y	E
8	A	L	A	■	D	İ	S	■	T	A	Z	E	■	K	E	K	■	S	A	R
9	N	İ	C	E	■	N	■	H	A	R	A	B	E	■	K	■	K	E	F	E
10	■	K	İ	L	A	■	K	A	S	A	T	U	R	A	■	K	A	Z	A	N

KARİKATÜR

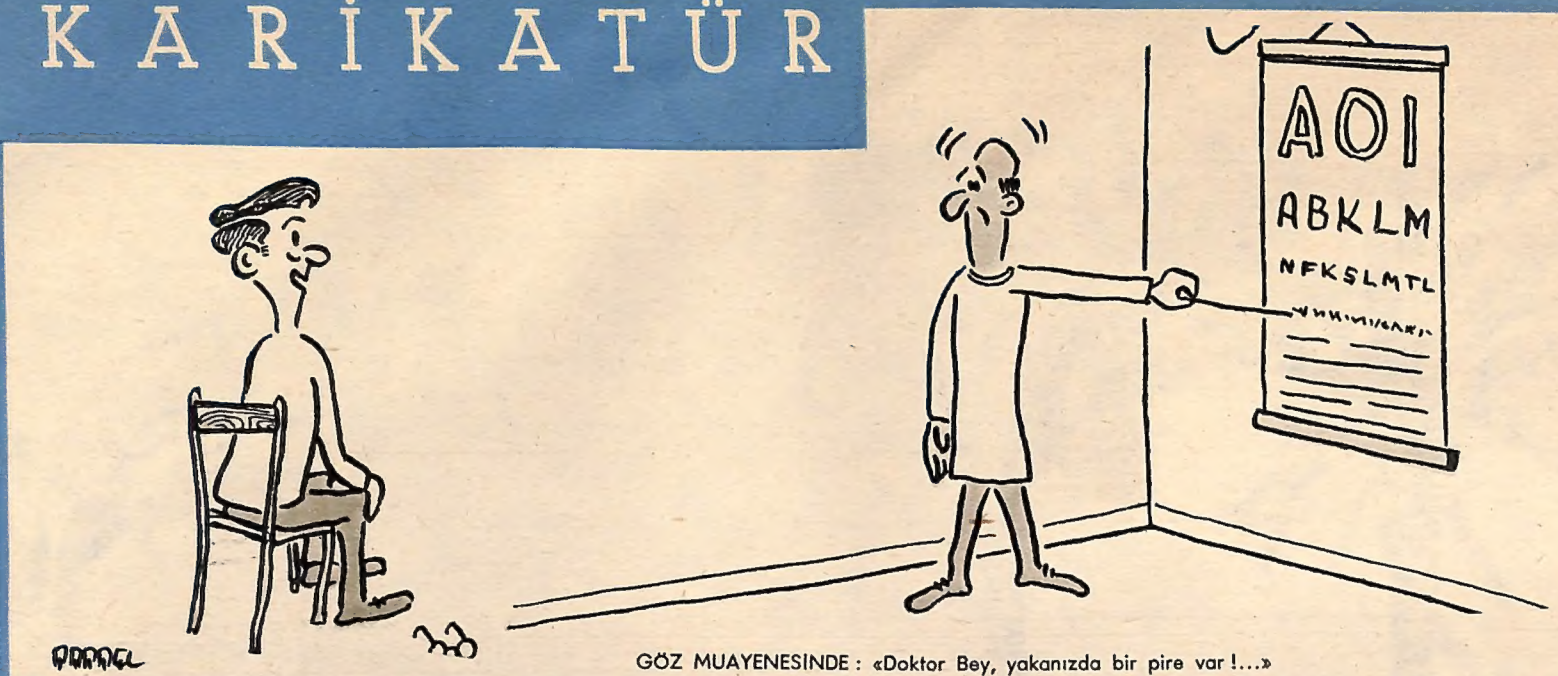

GÖZ MUAYENESİNDE : «Doktor Bey, yakanızda bir pire var !...»

YAZISIZ

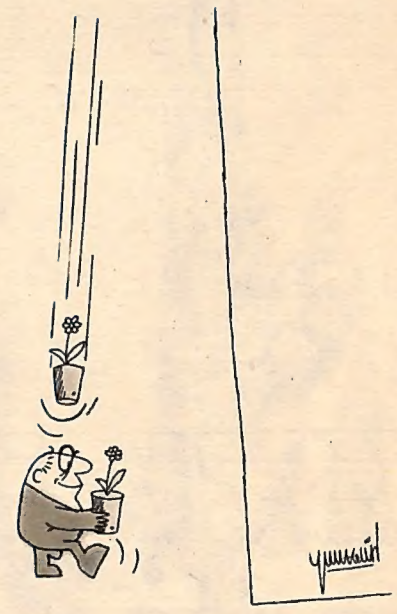

YAZISIZ

YAZISIZ

— Aaa !... Şimdi hatırıma geldi, sobanın gaz musluğunu açmayı unutmuştum.

Kıbrıs'ta kutsal bir ziyaretgâh — 1 ağustos 1571 de Serdar Lala Mustafa Paşa'nın komutasındaki Türk ordusu Kıbrıs'ın fethini tamamlamıştı. Ancak bu, Türklerin ve Müslümanların Kıbrıs'a ilk akını değildir. Yeşilada müteaddit akınlara sahne olmuştur. Ubeyt'in komutasındaki Müslüman orduları Larnaka'ya kadar ilerlemişlerdi. Bu akında, Hazreti Muhammed'in teyzesi olduğu rivayet edilen Ümmülharam Binti Milham, Ubeyt'te birlikte bulunmuş, Larnaka civarında attan düşerek şehit olmuş ve oraya defnedilmiştir. Kıbrıs, Türkler tarafından fethedildikten sonra, Vali Emin Sait Efendi, Ümmülharam Binti Milham adına yukarıdaki resimde görülen cami ve türbeyi yaptırmıştır. Bu türbe İslâm âleminin önemli ziyaret yerlerindendir.